

Što donosi novo finansijsko razdoblje 2028-2034 i kako se pripremiti

Projekt jednako razvoj

P·J·R.
CONSULTING

19.2.2026

Agenda webinar

BLOKOVI:

9:00 – 10:30

Pauza 10:30 – 10:45

10:45 – 11:45

TEME:

- Makroekonomski kontekst
- Ključne strategije kao podloge EU
- EU proračun 2028-2034
- Nacionalni regionalni partnerski planovi
- Ključne razlike ovog i budućeg razdoblja
financijskih perspektiva

PJR TIM

15
godina
uspješnog
poslovanja

25
stručnjaka

16000
polaznika
edukacija

ŽIVOTOPISI TIMA DOSTUPNI OVDJE

STRUČNOST

Specijalizirani timovi za svaku fazu projektnog ciklusa

KAPACITET

Dovoljno veliki za kompleksne projekte

KVALITETA

Vrhunska interna kontrola i sustav osiguranja kvalitete

PJR REZULTATI

Mi smo „One stop shop” - pružamo cjelovitu uslugu: od informiranja, preko apliciranja, provedbe projekata i javne nabave, do promidžbe projekata

2000+

klijenata

300+

milijuna EUR
vrijednosti EU
projekata

1000+

EU projekata

U TOP 3 SMO NAJVEĆE I NAJUSPJEŠNIJE TVRTKE ZA EU FONDVE U HR

PJR USLUGE

FINANCIRANJE PROJEKATA I INVESTICIJA

- Spajalica
- Apliciranje
- Upravljanje projektima

TRANSFORMACIJA POSLOVANJA

- Održivost
- Digitalizacija
- Komuniciranje

UNAPRJEĐENJE JAVNIH USLUGA

- Tehnička pomoć
- Evaluacije
- Strategije

EDUKACIJE

- Usavršavanja
- Konferencije
- In-house edukacije

[DETALJNIJE O PJR USLUGAMA OVDJE](#)

Ana Fresl

>20 godina staža u EU fondovima (od prvog programa CARDS 2003, iskustvo: MFIN, SAFU, PJR)

Dopredsjednica HUP EU PRO – HUP udruge za profesionalaca za fondove Europske Unije

Direktorica konzultantske firme za EU fondove i javnu nabavu, Projekt jednako razvoj d.o.o.

PJR je postao dio Civitta grupe

**Djelovat će pod imenom
PJR - Civitta**

specijalizirano znanje

više kapaciteta

međunarodni partneri

širi opseg usluga

P·J·R
Part of civitta

Predstavljanje polaznika

Tko ste

Odakle dolazite

Koja imate iskustva u
temi

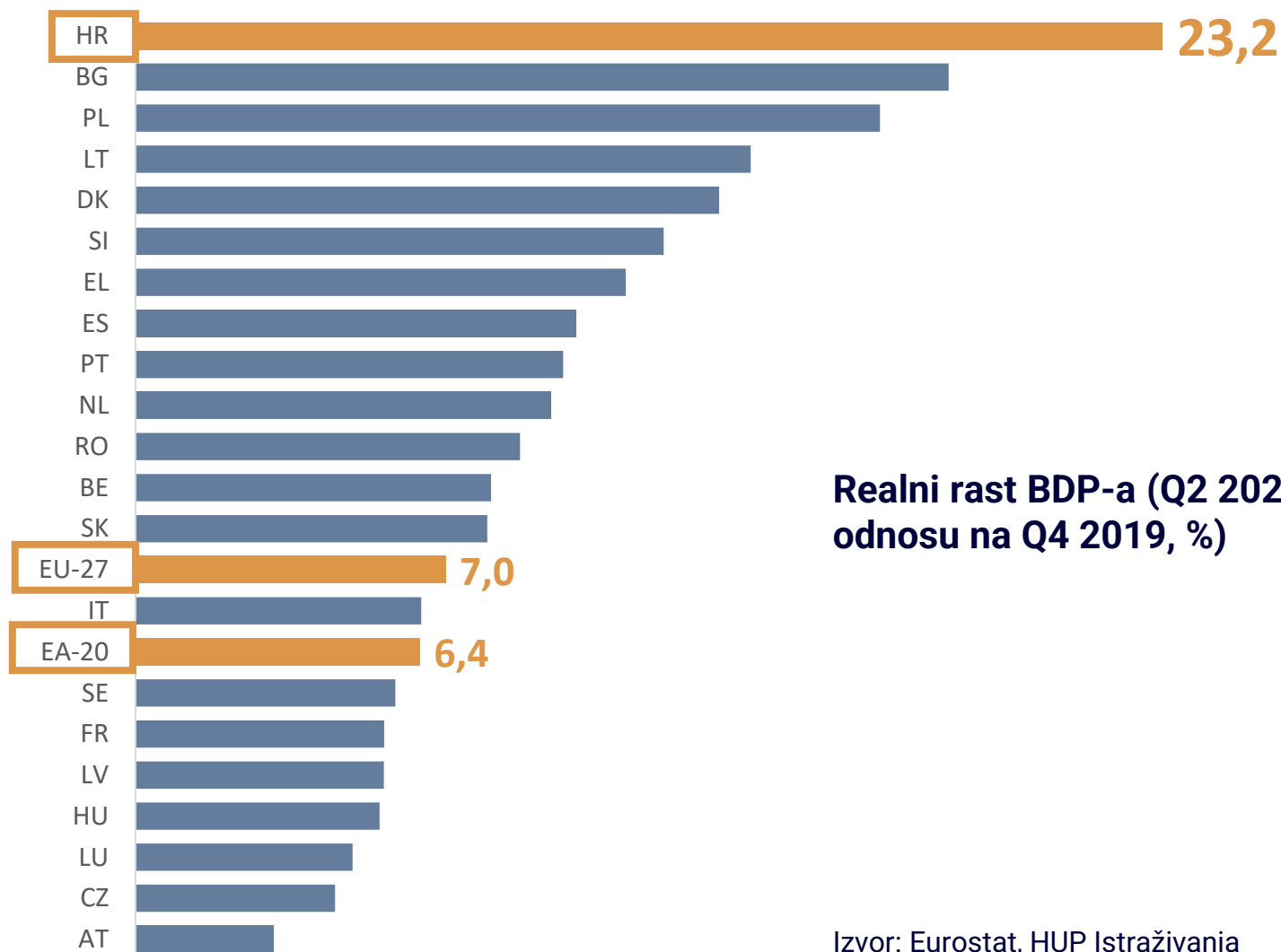
Što i zašto vas zanima
novo razdoblje?

Makroekonomski kontekst Europske Unije i Hrvatske

BDP 2019 -> 2025

Hrvatska je
najbrže
rastuća
ekonomija

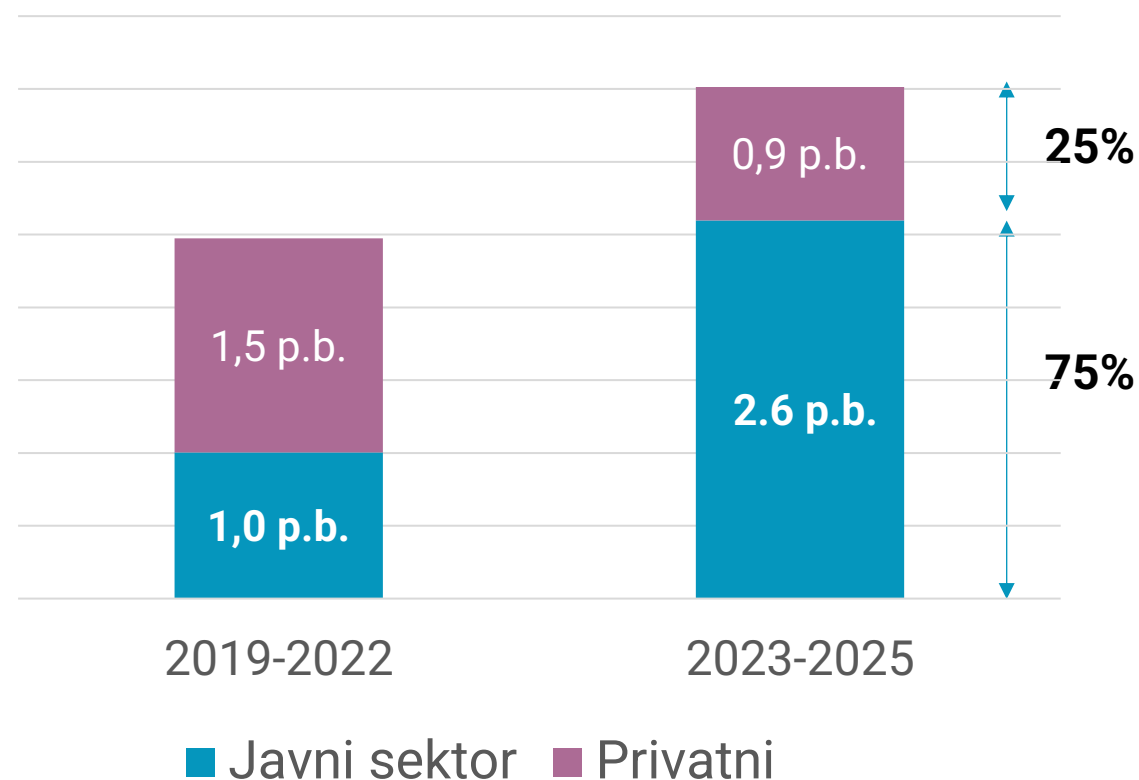
Realni rast BDP-a (Q2 2025 u
odnosu na Q4 2019, %)

Izvor: Eurostat, HUP Istraživanja

Doprinos države rastu BDP-a se povećao...

... a treba nam
veći doprinos
privatnog
sektora

Prosječni rast BDP-a (doprinos u postotnim bodovima)

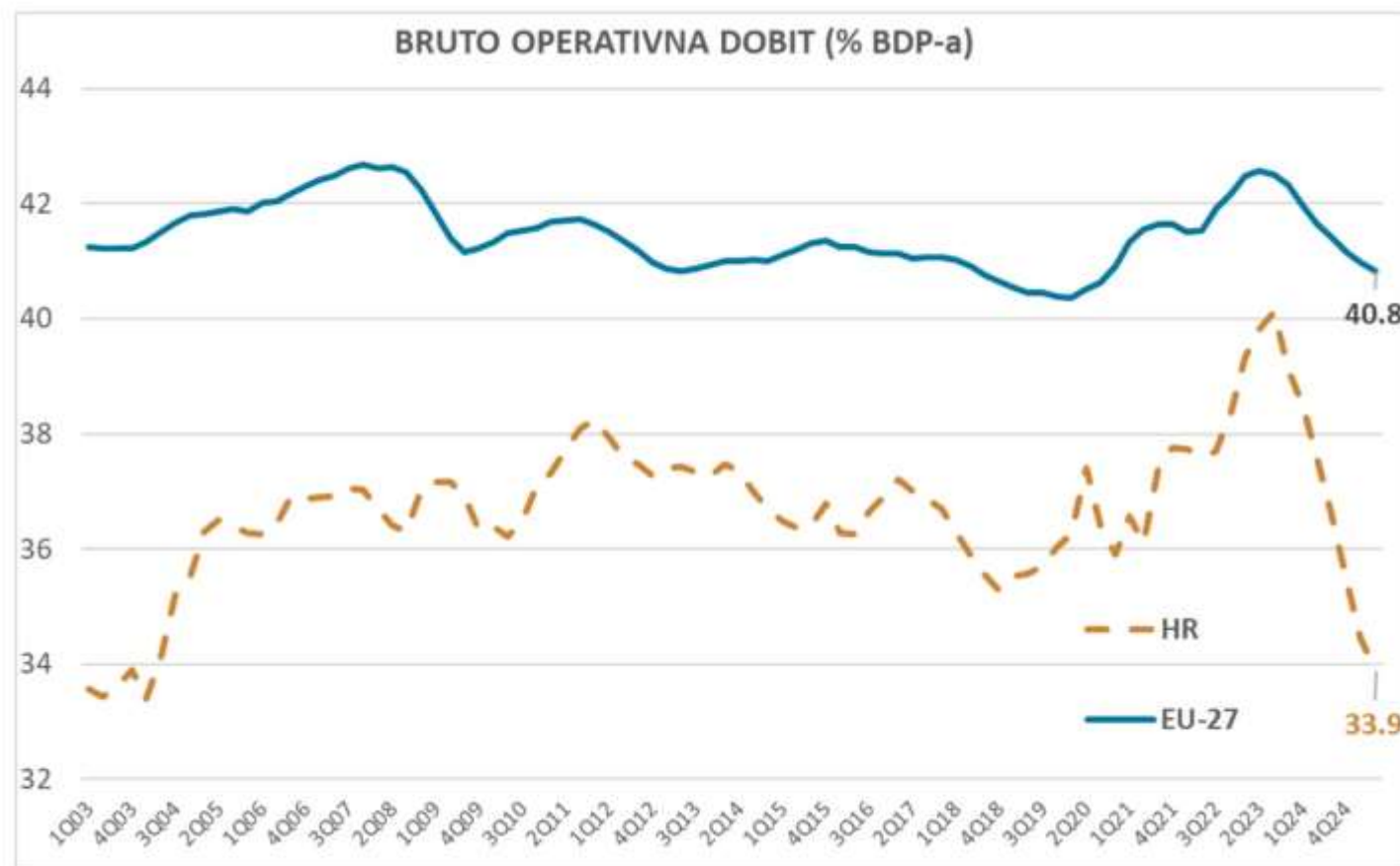

Izvor: Eurostat, HUP Istraživanja

Niža dobit = niža ulaganja

Za održivi rast
plaća povećati
dobit kroz:

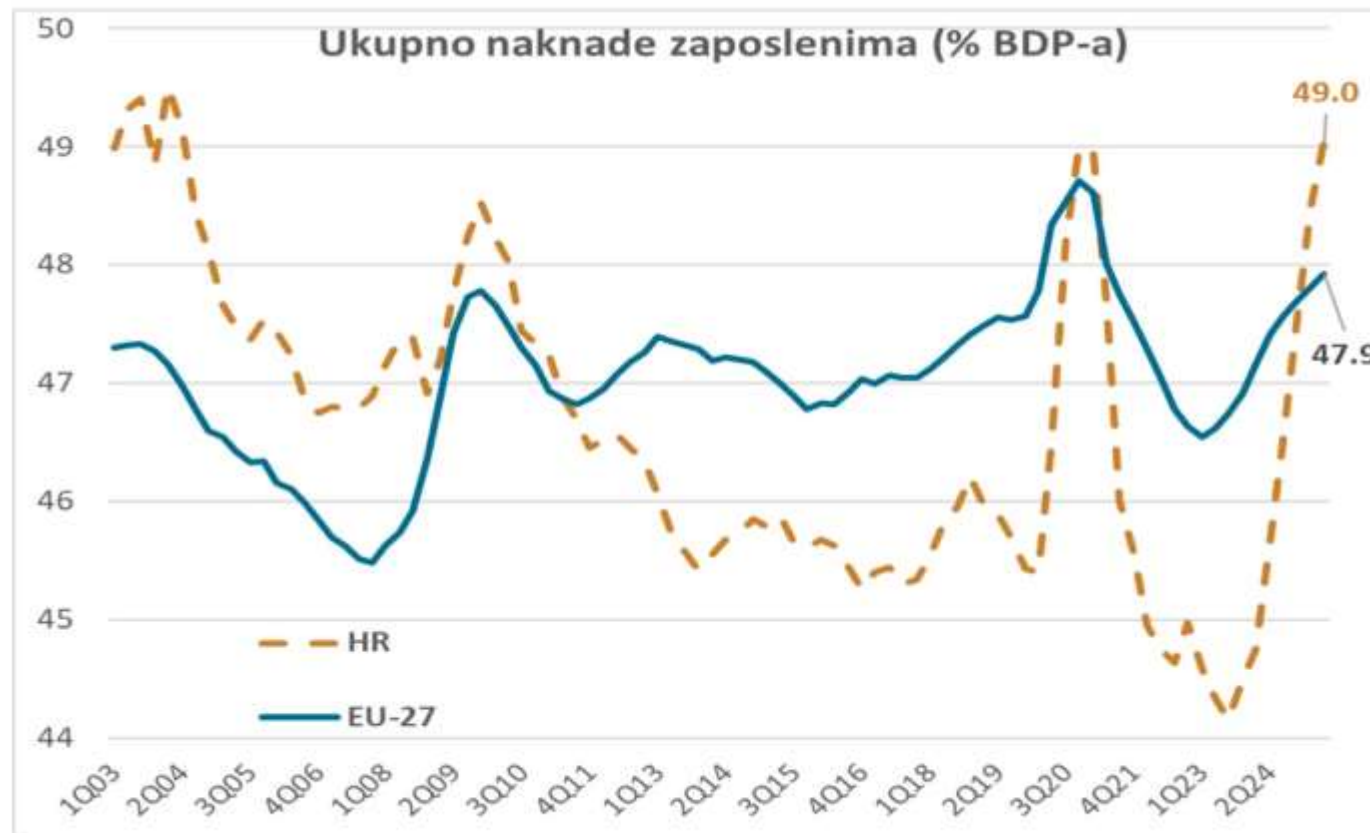
- A) troškove
- B) ulaganja

Izvor: Eurostat, HUP Istraživanja

Hrvatska ima visok trošak rada

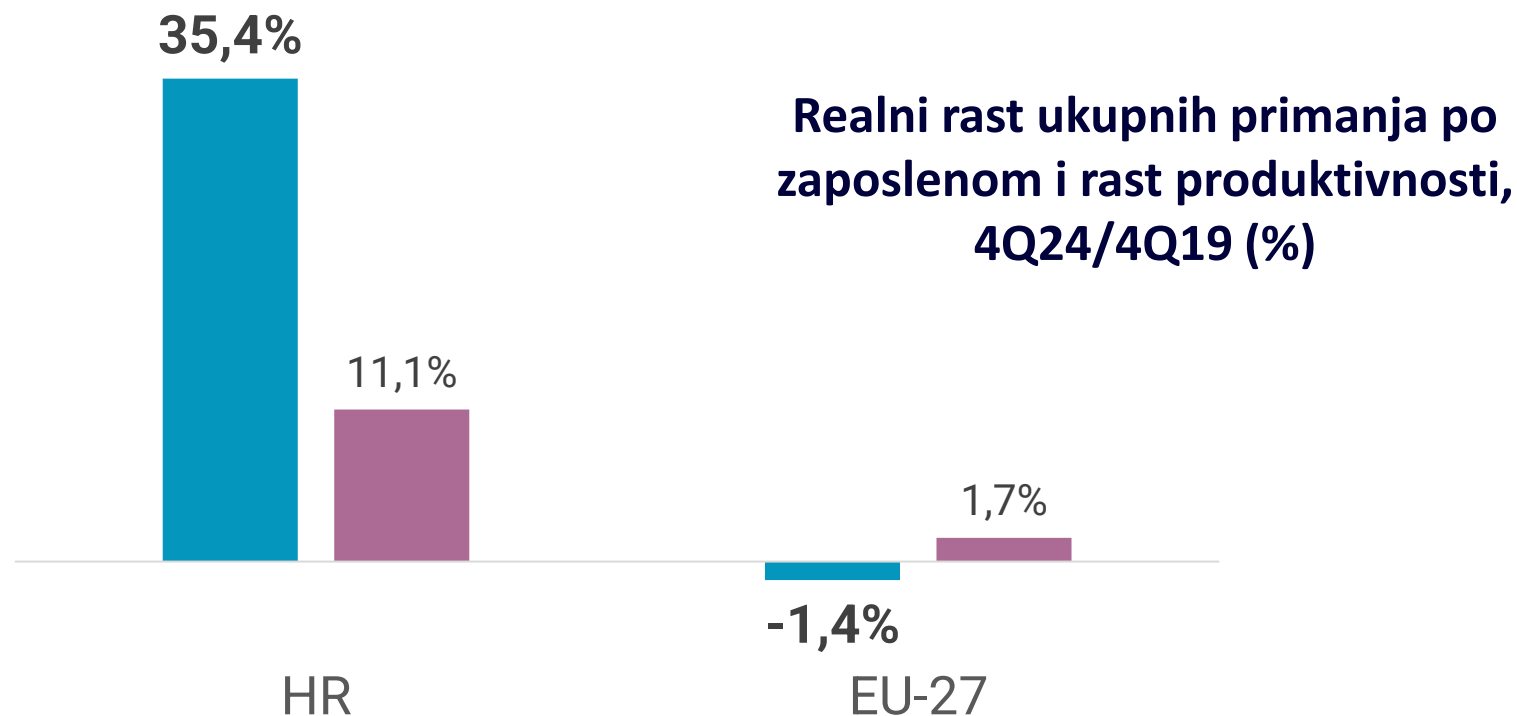
...a trošak
rada treba
održivo
uporište u
produktivnosti

Izvor: Eurostat

Rast primanja premašuje rast produktivnosti

Na razini EU
je obrnuto!

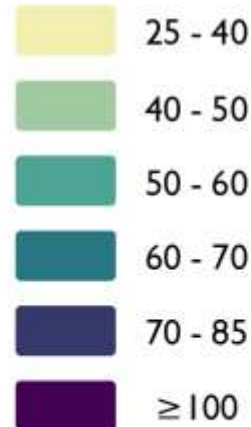
■ Ukupna primanja po zaposlenom (realno)

■ Produktivnost po radnom satu (realno)

Izvor: Eurostat

Labour productivity

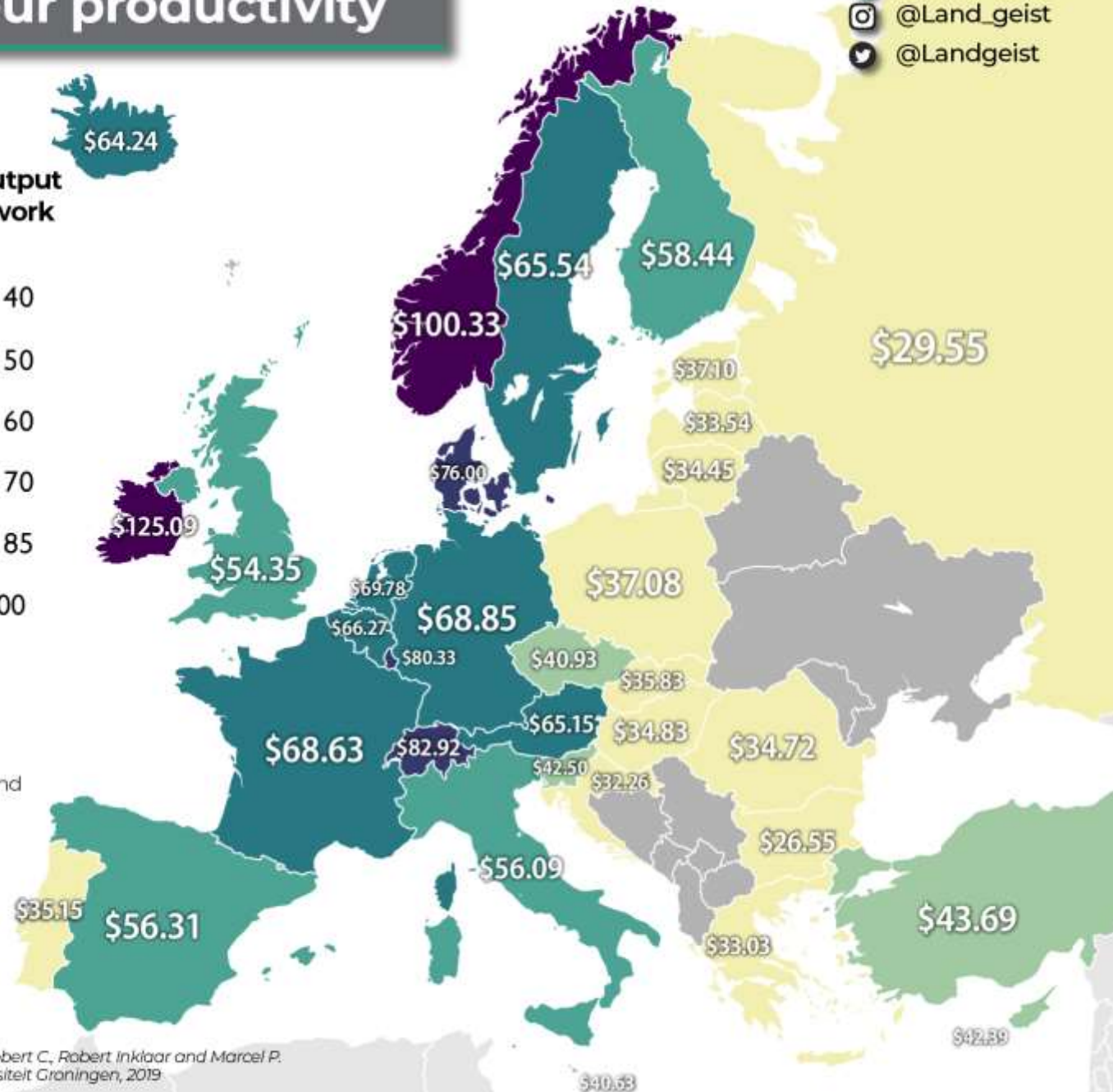
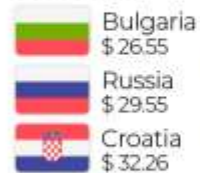
GDP (PPP) output
per hour of work
in USD

Highest

Lowest

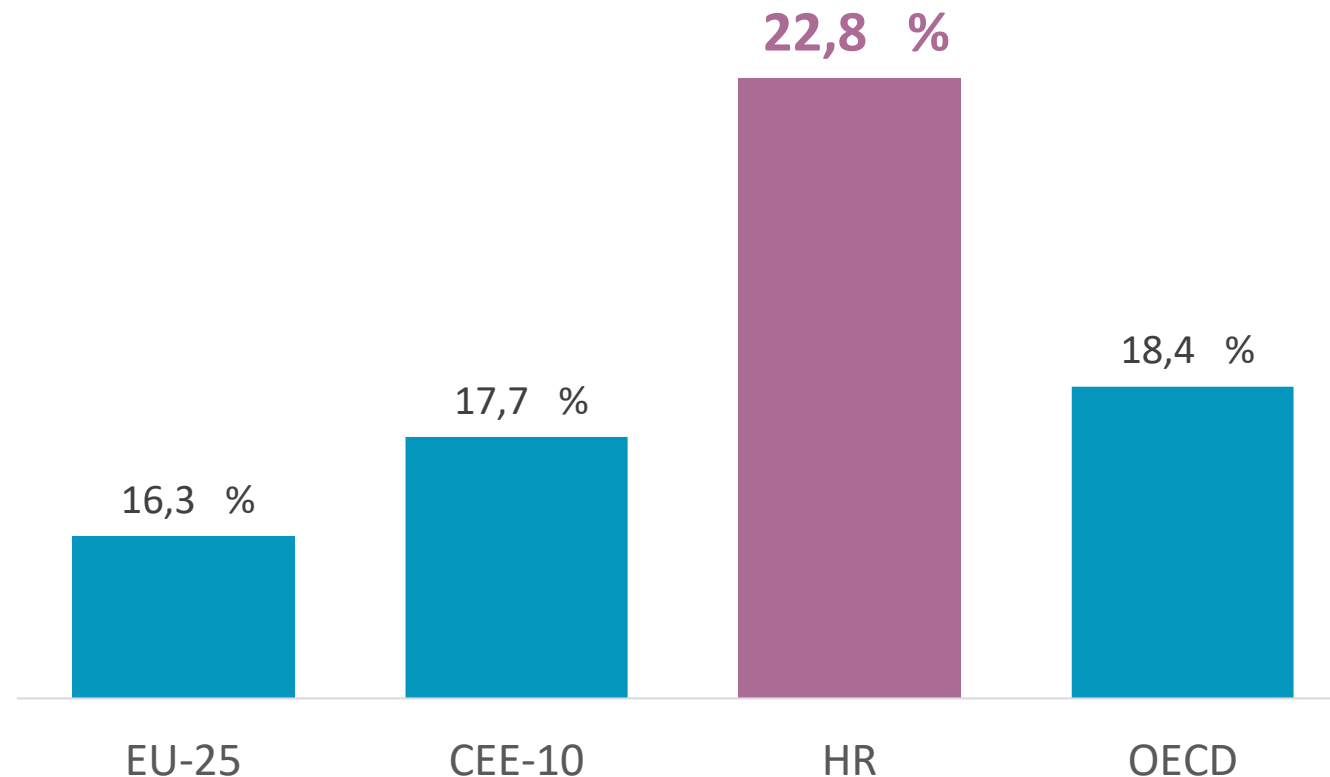

Source: Feenstra, Robert C., Robert Inklaar and Marcel P. Timmer, Rijksuniversiteit Groningen, 2019

Poželjan je veći udio zaposlenih u privatnom sektoru

Transfer dijela
zaposlenih iz
javnog sektora
u privatni
povijesna je
prilika

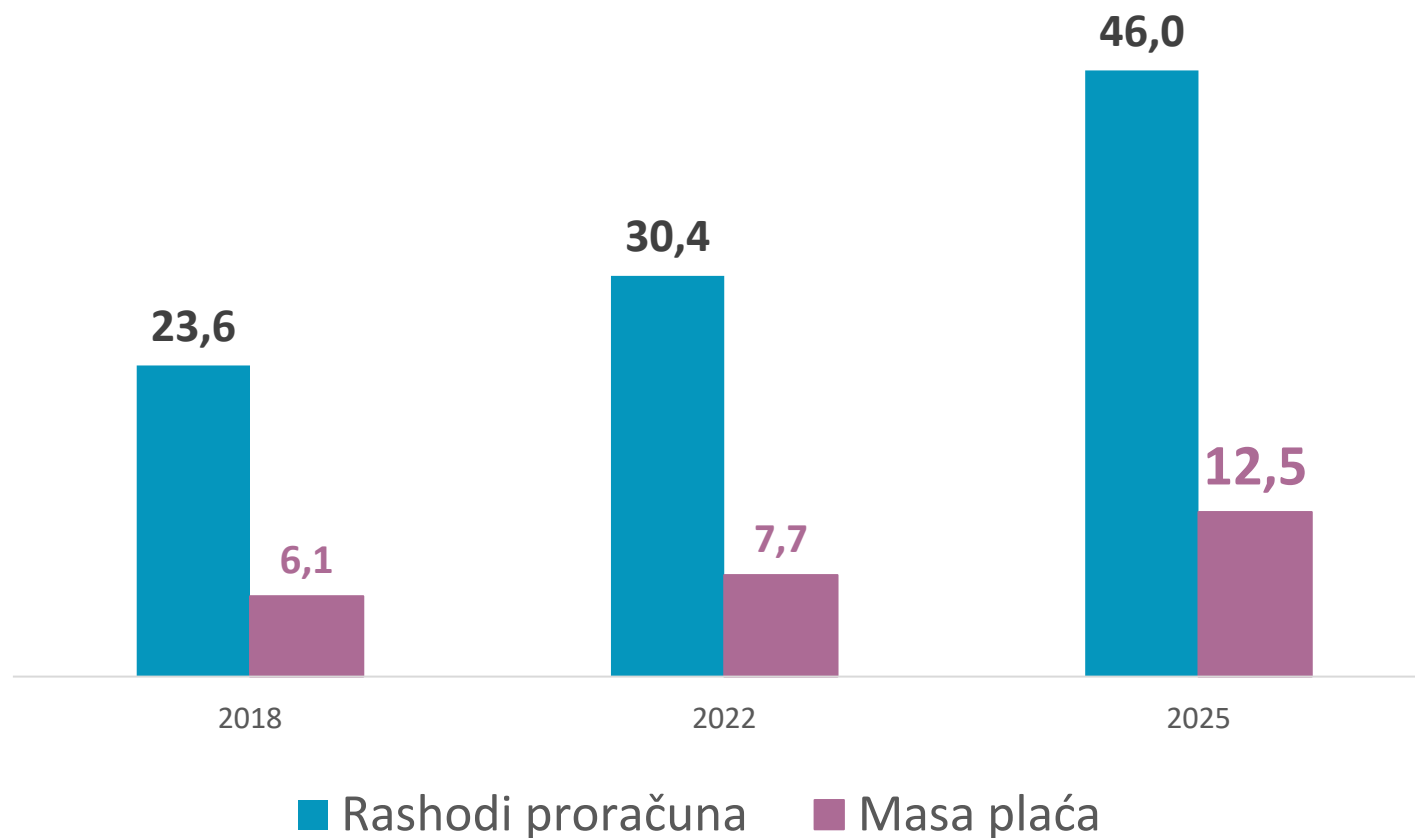
Udio zaposlenih u javnom sektoru u ukupnom broju zaposlenih, %

Javni sektor diže plaće brže od privatnog

Prosječna plaća u
javnom sektoru je
32% veća u
odnosu na privatni

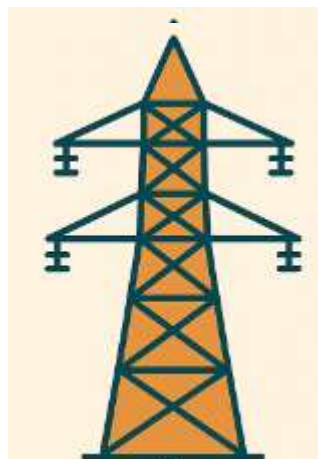
Ukupna državna potrošnja i masa plaća (u milijardama EUR)

Izvor: AMECO, HUP istraživanja

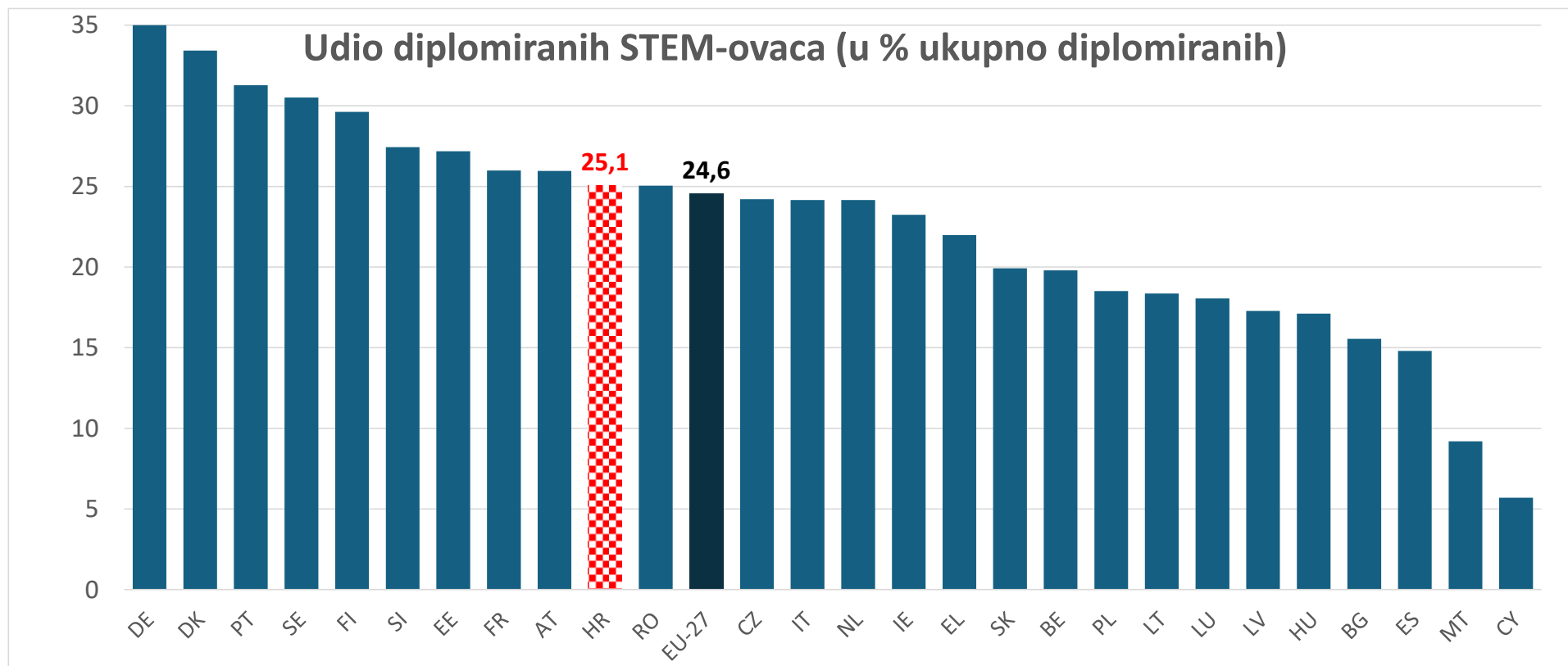
Fokus je na ulaganja u produktivnost

Ulaganja u energetiku, dekarbonizaciju, R&D, digitalnu infrastrukturu, promet i kvalitetni smještaj su presudna za kvalitetan rast od 2,5-3,0%

Promjena mindseta: poticati primjenjive inovacije

Hrvatska mora pretvarati svoju STEM bazu u primijenjene inovacije uz snažnije poticanje R&D ekosustava.

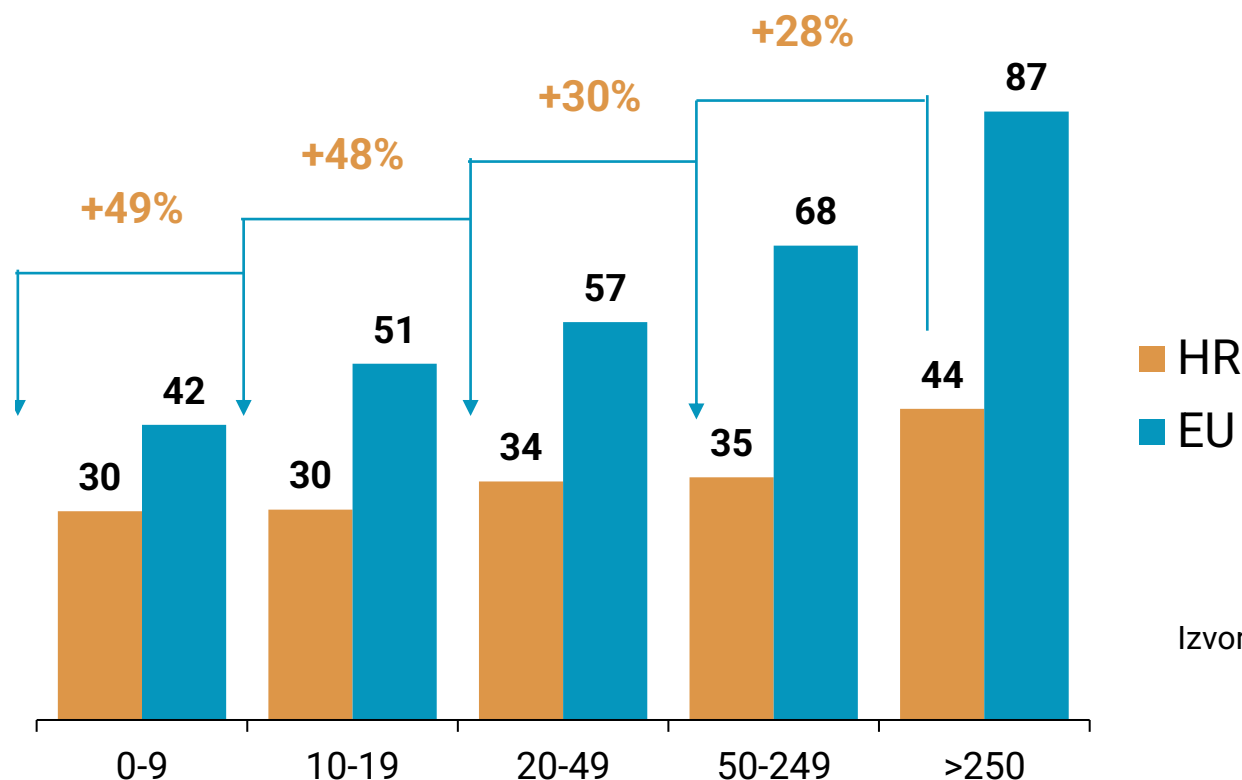
Izvor: Eurostat

Promjena mindseta: Povećati sposobnost skaliranja

U EU su srednje i velike tvrtke 70% produktivnije od manjih i ključne za globalne lance vrijednosti.

U Hrvatskoj **nisu**.

Dodana vrijednost po zaposlenom, u 000 EUR i prema veličini tvrtke

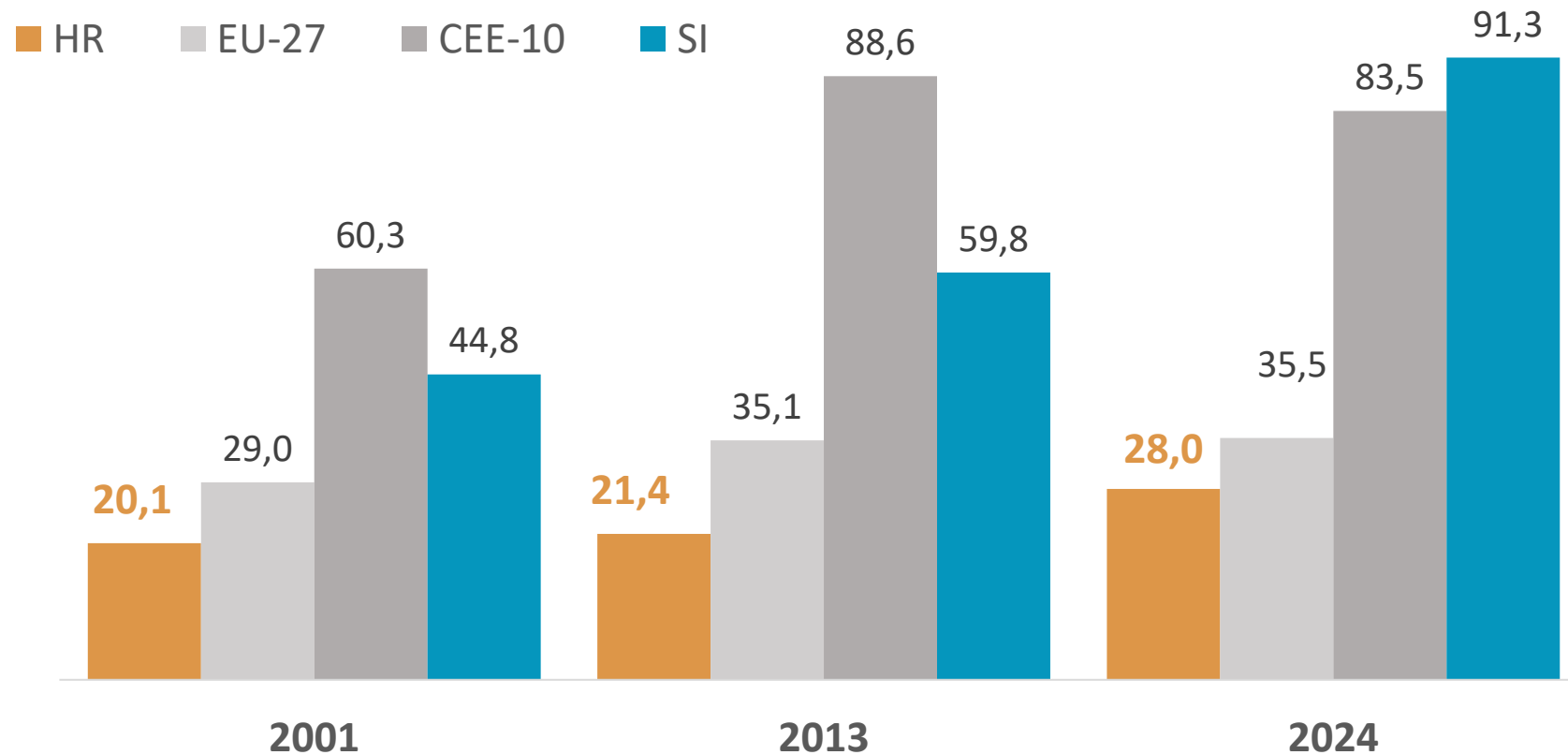

Izvor: Eurostat

Postoci u narančastom pokazuju relativnu produktivnost 'velikih' (>250 zaposlenih) u odnosu na manje tvrtke

Promjena mindseta: Novi proizvodi i usluge za izvoz

Povećati udio high-tech izvoza, inovacije i ulaz u globalne lance vrijednosti

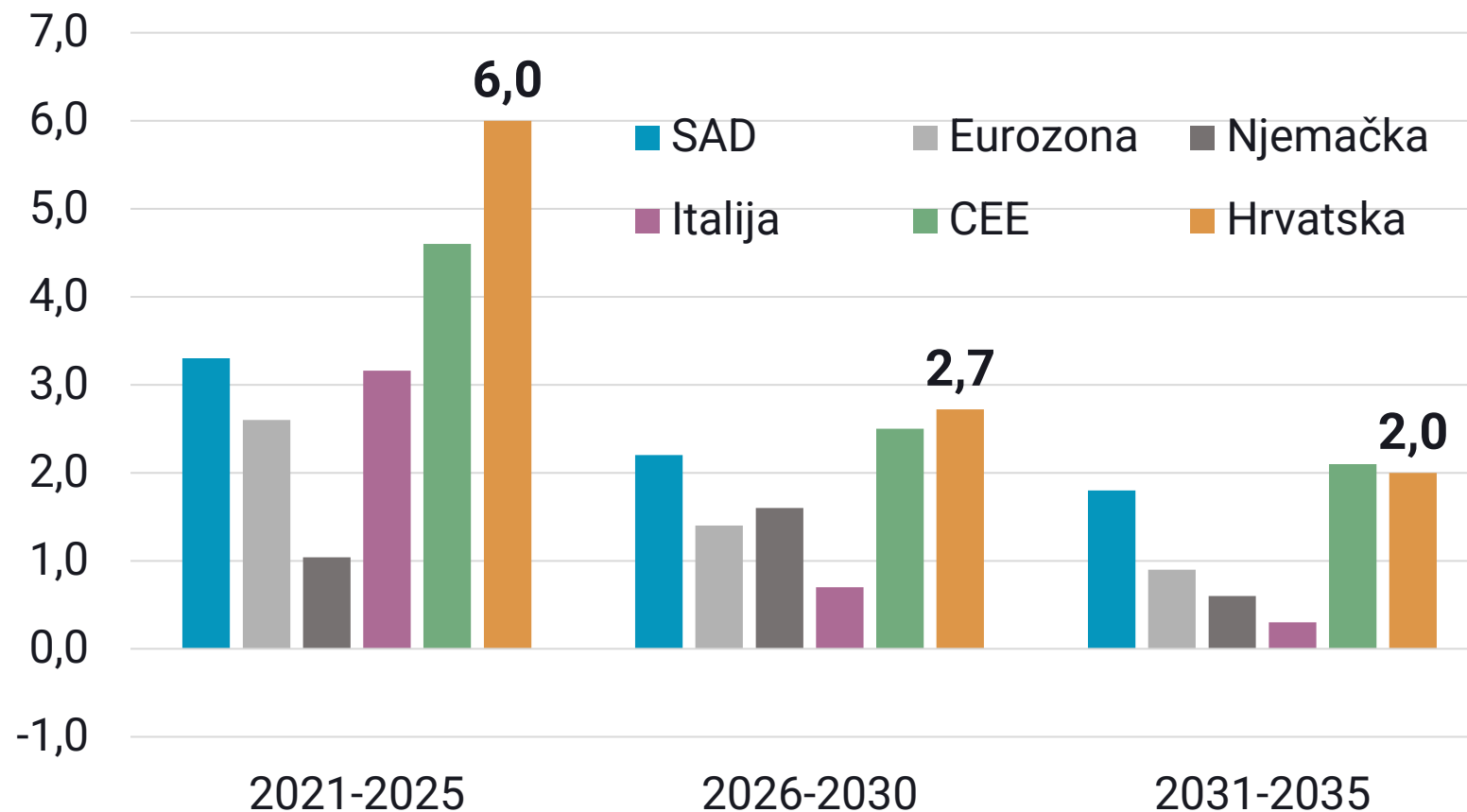
Robni izvoz (u % BDP-a)

Izvor: Eurostat, HUP istraživanja

Pred nama su i dalje dobre godine

Očekujemo rast
BDP-a iznad
prosjeka EU i
CEE regije

Dugoročne projekcije rasta BDP-a (%)

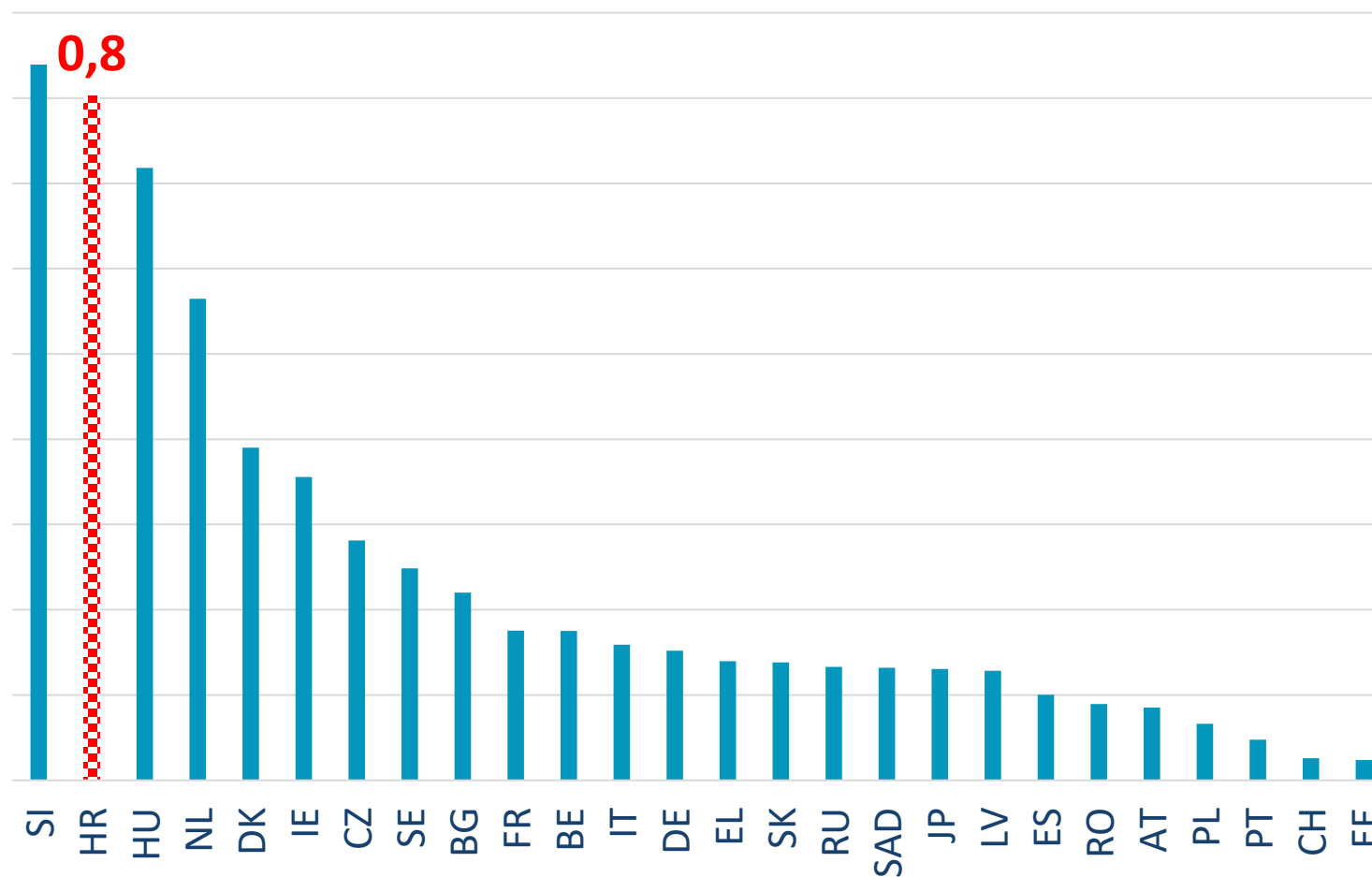
Izvor: Oxford Economics, HUP istraživanja

Visokim ambicijama do ciljeva!

Broj zlatnih medalja na milijun stanovnika (prosjek zadnjih 3 OI)

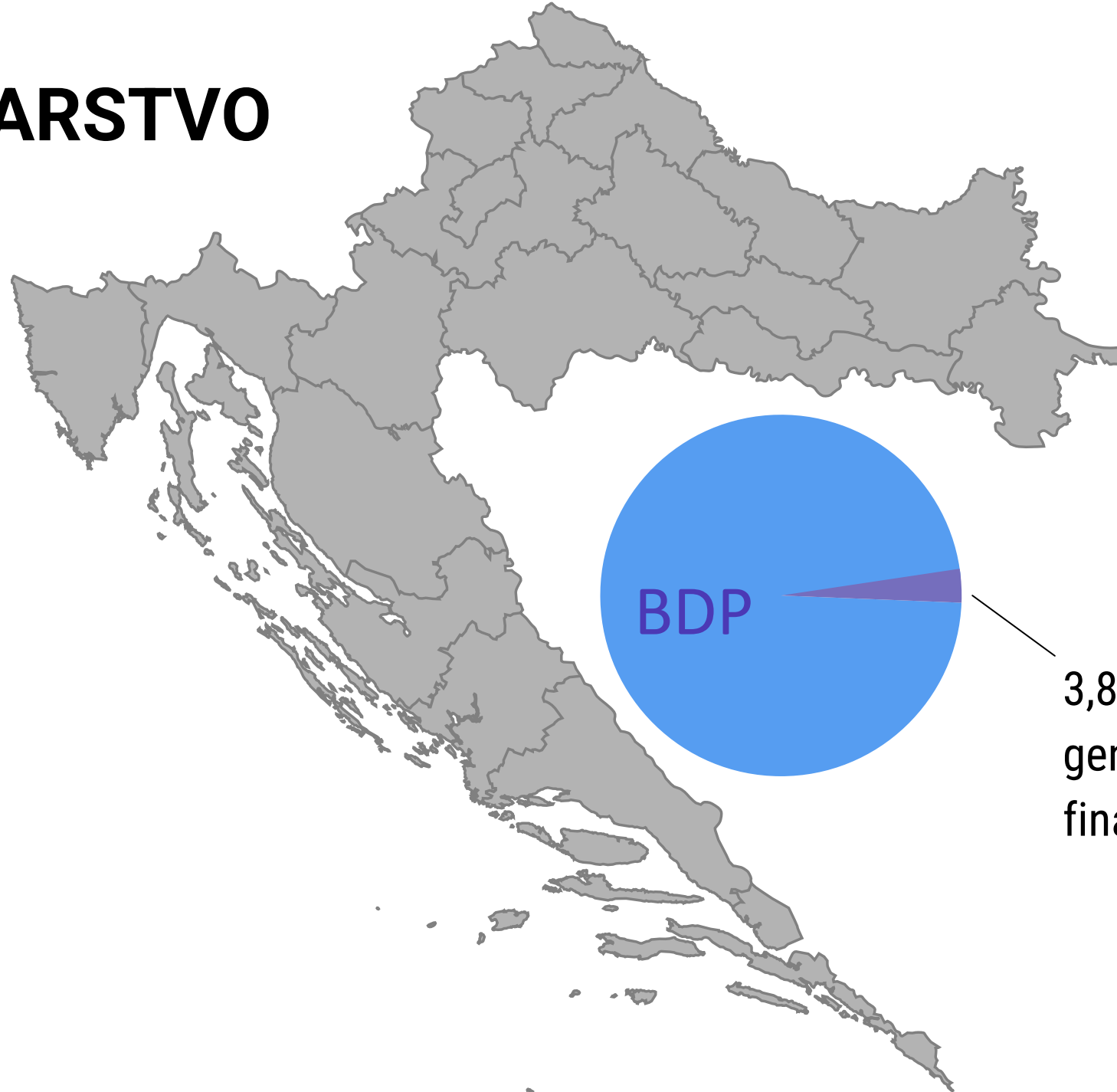
‘Zamka’
srednjeg
dohotka nije
opcija!

Visoke ambicije
naših sportaša
daju rezultate
unatoč lošijim
uvjetima

Izvor: www.olympics.com

GOSPODARSTVO

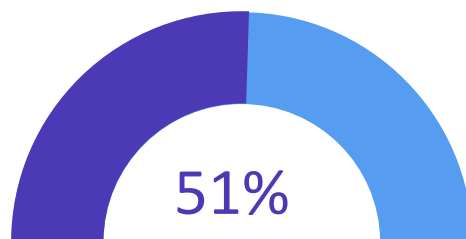

3,8% hrvatskog BDP-a
generira se iz EU
financiranja

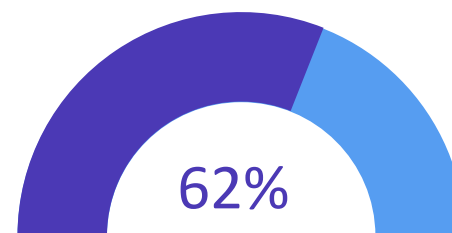
IZVOZ

15% poduzeća

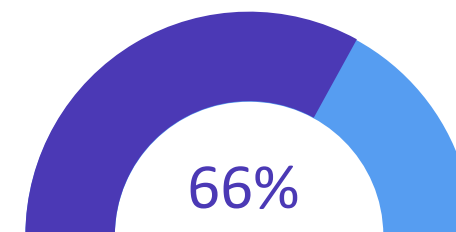
u Hrvatskoj sudjeluje u izvoznim aktivnostima, ali ujedno čine i

zaposlenosti

ulaganja

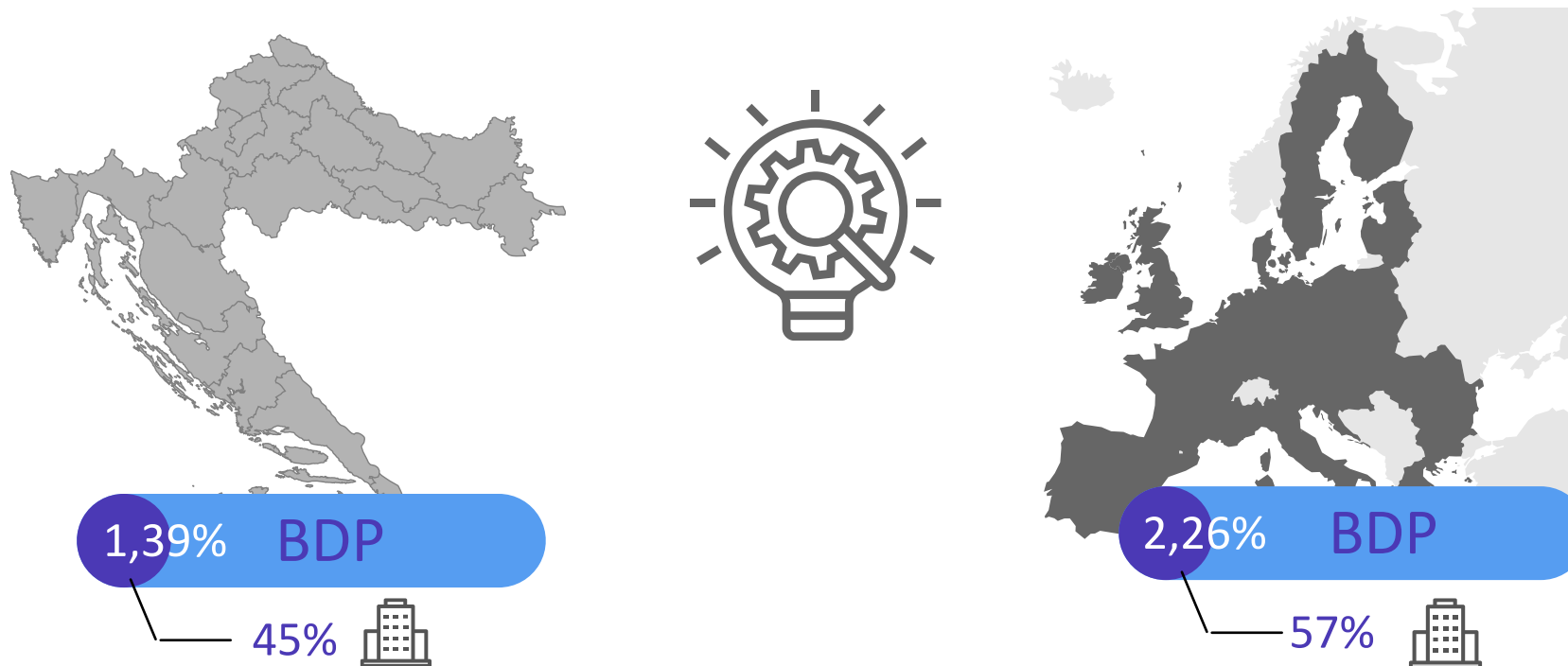

ukupnih prihoda od prodaje

INOVACIJE

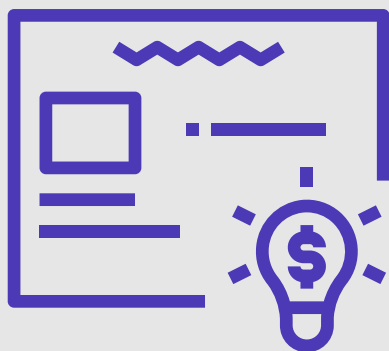
Poslovni rashodi za istraživanje i razvoj (GERD) u 2023. iznosili su 1,39% BDP-a , od čega je 45% financirao sektor poslovnih poduzeća.

Za usporedbu, GERD u EU-27 iznosio je 2,26% BDP-a, od čega je 57% financirao poslovni sektor.

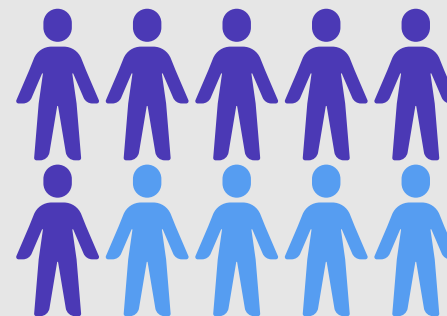
INOVACIJE

Hrvatska je među zemljama s najnižim brojem patentnih prijava u Europskom patentom zavodu (**samo 4,8 prijava na milijun stanovnika**, dok je europski prosjek 106,8).

4,8 prijava (HR)

106,8 prijava (EU)

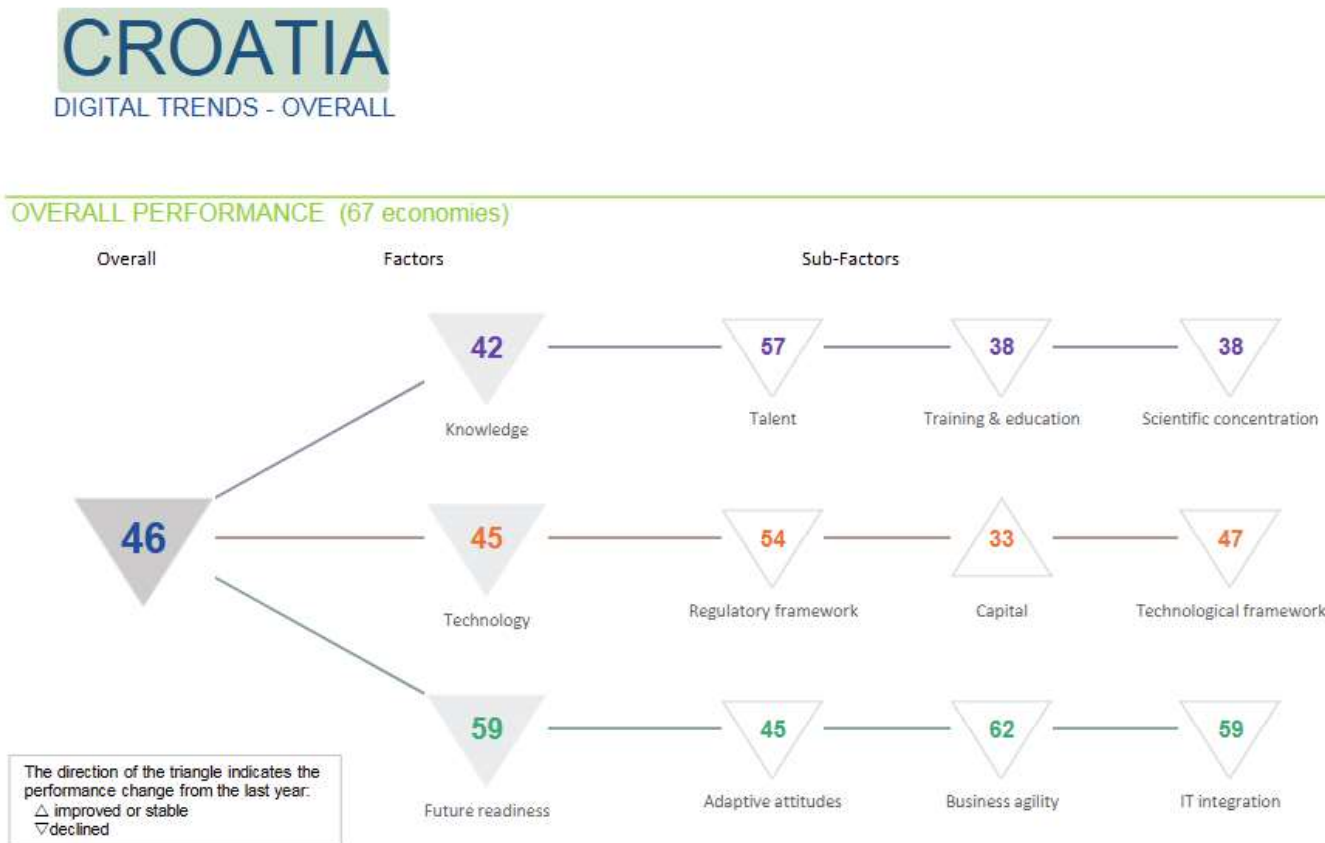

1 mil. st.

Također je među najniže rangiranim državama članicama EU-a po mnogim pokazateljima izvrsnosti istraživanja, a po Europskoj ljestvici uspjeha u inovacijama je na 25. mjestu u EU

INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE

Prema IMD-ovoj Svjetskoj ljestvici digitalne konkurentnosti (engl. IMD World Digital Competitiveness Rankings) za 2024., Hrvatska je zauzela **46. mjesto od 67 države**

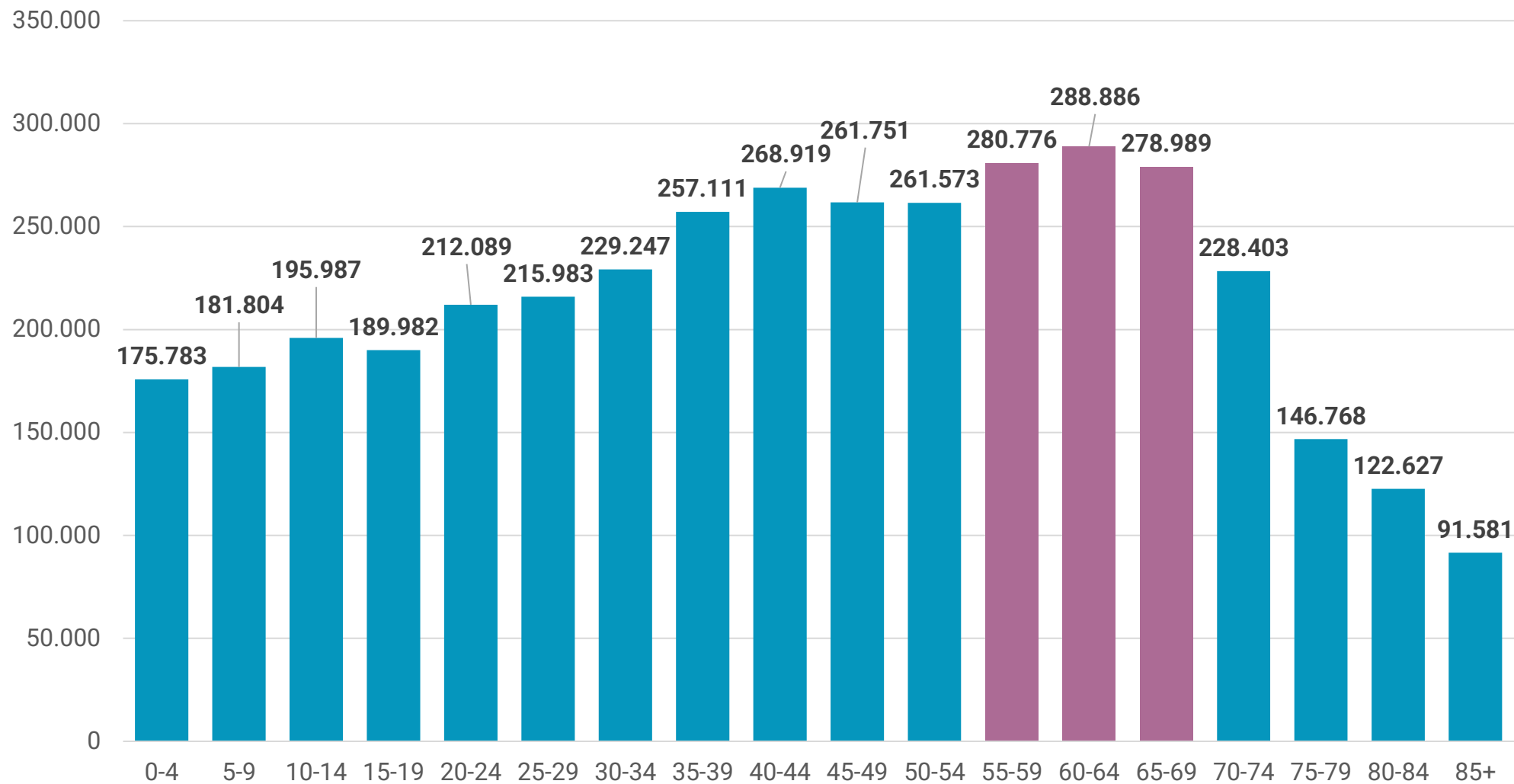

ENERGETIKA

- U razvoju gospodarstva naglasak je stavljen na razvoj iskorištavanja energije vjetra, sunca i geotermalne energije
- Nacionalni ciljevi reformi u hrvatskom energetsom sektoru:
 - udio obnovljivih izvora energije od 36,6 % u konačnoj proizvodnji energije
 - udio električne energije iz obnovljivih izvora od preko 60% u 2030.

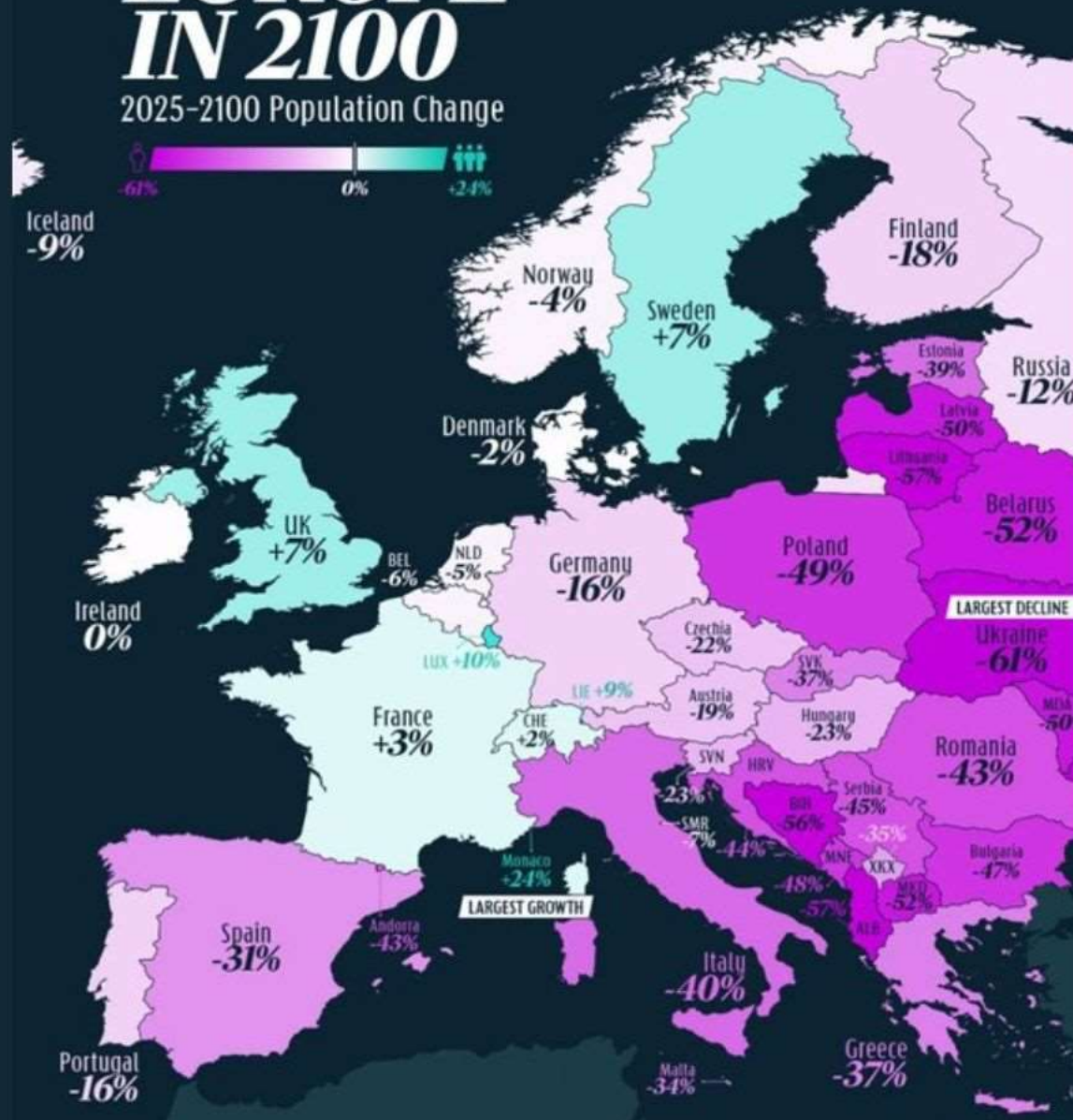
Broj stanovnika po dobnim skupinama

EUROPE IN 2100

2025-2100 Population Change

These UN estimates take fertility, mortality,
and migration assumptions into account.

ŽIVOTNI VIJEK

Zdravstveni su
ishodi uglavnom
ispod prosjeka
EU-a.

URBANIZACIJA

Pet od sedam najvećih hrvatskih gradova (koji čine 30% cjelokupnog hrvatskog stanovništva) ne udovoljavaju EU standardu od 26m² zelene javne površine po osobi, te je potrebna podrška razvoju i praćenju zelene infrastrukture u urbanim područjima koja ujedno doprinosi očuvanju bioraznolikosti i povećanju kvalitete zraka .

Hrvatska je manje urbanizirana od EU prosjeka. 9 urbanih područja ima populaciju iznad 50.000 stanovnika

BREAKING DOWN \$1.3T IN NATO DEFENSE SPENDING

2023E

Based on current prices and exchange rates. Figures represent estimates.
Source: NATO (July 2023)

**Europske strategije i inicijative u pozadini
novih EU programa sa snažnim utjecajem
na buduće projekte**

Draghi report

Detaljno opisuje kako Europska unija gubi ekonomski zamah u odnosu na SAD i Kinu, predlažući reforme i značajna ulaganja za poticanje inovacija, poboljšanje sigurnosti te usklađivanje dekarbonizacije s konkurentnošću

Strategija konkurentnosti za budućnost Europe

- Služi kao podloga za VFO 2028. – 2034.
- **Glavna dijagnoza:** Izvješće poziva EU na poticanje masovnijih ulaganja radi povećanja europske produktivnosti.
- Draghi upozorava da se EU suočava s "sporom agonijom" ako ne sustigne suparnike (SAD i Kinu)
- Ekonomski rast EU-a usporava od početka stoljeća, a strategije za njegovo podizanje nisu dale rezultata
- Izazovi i prijedlozi definiraju **masovne investicijske potrebe koje se moraju financirati**, što zahtijeva temeljnu reformu i znatno veći fokus u sljedećem VFO-u

Tri glavna područja djelovanja

1. Zatvaranje jaza u inovacijama

- EU mora ubrzati tehnološke i znanstvene inovacije i ukloniti prepreke rastu inovativnih tvrtki. Cilj je preokrenuti trend sporog rasta produktivnosti.

2. Zajednički plan dekarbonizacije i konkurentnosti

- Potrebno je osigurati da ciljevi dekarbonizacije budu usklađeni s industrijskim vodstvom u tehnologijama koje ih omogućuju. Energetski sektor je glavni prioritet.

3. Povećanje sigurnosti i smanjenje ovisnosti

- EU mora razviti istinsku vanjsku ekonomsku politiku kako bi koordinirala ulaganja, izgradila zalihe kritičnih sirovina, te razvila snažan i neovisan obrambeni industrijski kapacitet.

Uspjeh strategije ovisi o tri temeljna bloka reformi

1. Puna implementacija jedinstvenog tržišta

- Jedinstveno tržište je ključno za sve aspekte strategije (osiguranje razmjera, mobilizacija financija, otporni lanci opskrbe). Procjenjuje se da preostale trgovinske barijere i razlike u EU ostavljaju oko 10% potencijalnog BDP-a neiskorištenim

2. Financiranje ulaganja

- Potrebna su masovna ulaganja, neviđena u pola stoljeća. Privatni sektor sam to ne može financirati bez potpore javnog sektora. Ključna je integracija kapitalnih tržišta za usmjeravanje visoke privatne štednje na računima građana

3. Spremnost na reformu upravljanja

- Potrebna je volja za reformom kako bi se povećala dubina koordinacije i smanjilo regulatorno opterećenje. EU mora početi djelovati kao Unija na način na koji nikada prije nije

Financijski zahtjevi i fokus sljedećeg VFO-a

- Za digitalizaciju, dekarbonizaciju i povećanje obrambenih kapaciteta potrebno je minimalno 750 do 800 milijardi EUR dodatnih ulaganja godišnje (4,4-4,7% BDP-a EU-a)
- Izvješće podržava zajedničko zaduživanje (joint borrowing) za financiranje zajedničkih investicijskih projekata (npr. probojne inovacije, obrana, prekogranične mreže)
- Strukturni problemi EU proračuna (VFO): Godišnji proračun EU-a je malen (oko 1% BDP-a EU-a) i fragmentiran u gotovo 50 programa, što onemogućuje postizanje dovoljnog opsega za paneuropske projekte. Otplate duga programa NGEU počinju 2028. i iznose 30 milijardi EUR godišnje, što će bez novih vlastitih resursa automatski smanjiti efektivnu potrošnju EU-a
- U sljedeći VFO preporučuje se uvođenje "Stupa konkurentnosti". Taj bi stup usmjerio sredstva prema strateškim projektima identificiranim kao dio "Okvira za koordinaciju konkurentnosti"
- Kao primjer refokusiranja, proračun za sljedeći Okvirni program za istraživanje i inovacije (R&I) trebao bi se udvostručiti na 200 milijardi EUR za razdoblje od 7 godina

Reforma upravljanja i pojednostavljenje

- EU mora primijeniti načelo supsidijarnosti rigoroznije i djelovati samo tamo gdje donosi najveću dodanu vrijednost. To podrazumijeva uspostavljanje novog Okvira za koordinaciju konkurentnosti (Competitiveness Coordination Framework) koji bi zamijenio preklapajuće instrumente koordinacije (osim fiskalnog nadzora)
- Za brže usvajanje zakona (koje u prosjeku traje 19 mjeseci), treba iskoristiti sve mogućnosti za proširenje glasovanja kvalificiranom većinom (QMV) umjesto jednoglasnosti u Vijeću
- Administracija i propisi predstavljaju prevelik teret. Preporučuje se imenovanje potpredsjednika Komisije za pojednostavljenje, s mandatom za sustavno procjenjivanje i stres-testiranje svih postojećih propisa. Također se traži smanjenje administrativnog opterećenja za 25% za sva poduzeća, a za MSP-ove do 50%

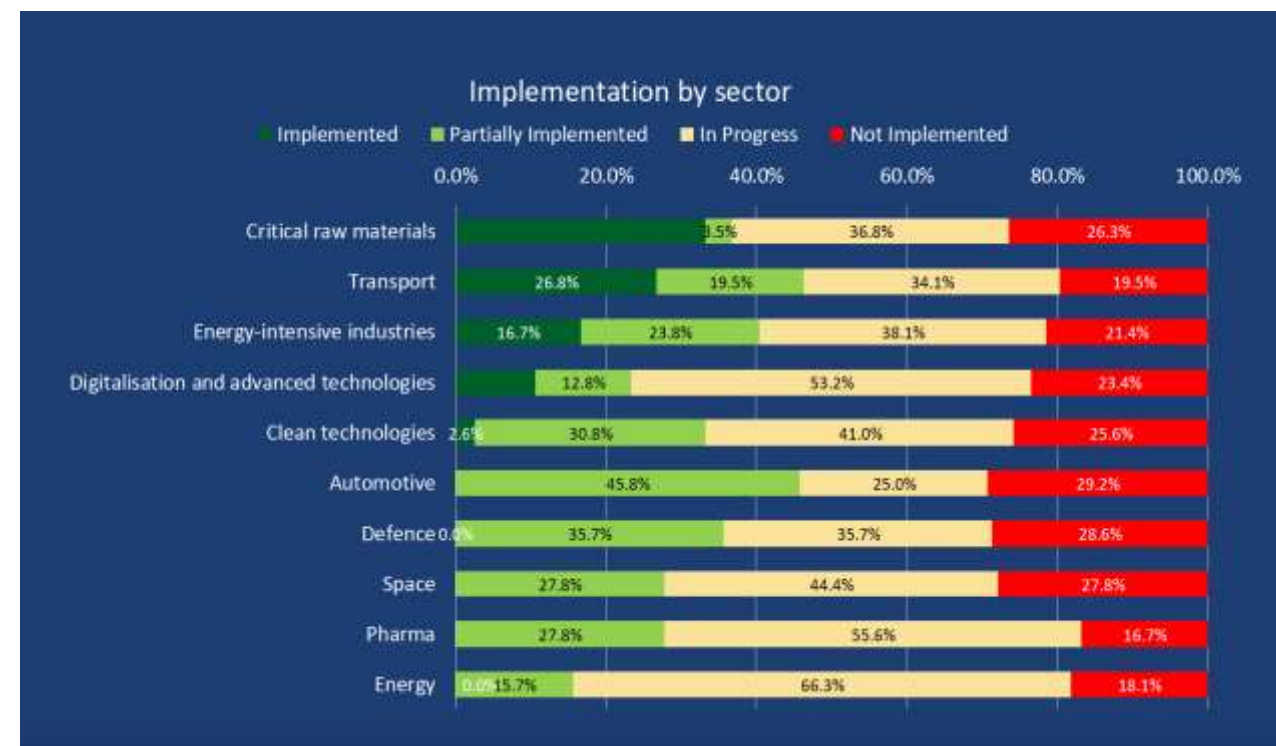

Zaključak

- Reforme usmjerene na povećanje ukupne faktorske produktivnosti (TFP) ključne su. Povećanje TFP-a za samo 2% tijekom deset godina moglo bi pokriti do jedne trećine potrebnih fiskalnih rashoda za ulaganja
- Budući VFO (2028.-2034.) mora postati proračun konkurentnosti (Competitiveness Budget), što zahtijeva temeljni redizajn strukture, značajno povećanje strateškog financiranja i političku hrabrost za brzu provedbu horizontalnih reformi

Trenutno stanje ispunjenosti (Draghi Observatory and Implementation Index)

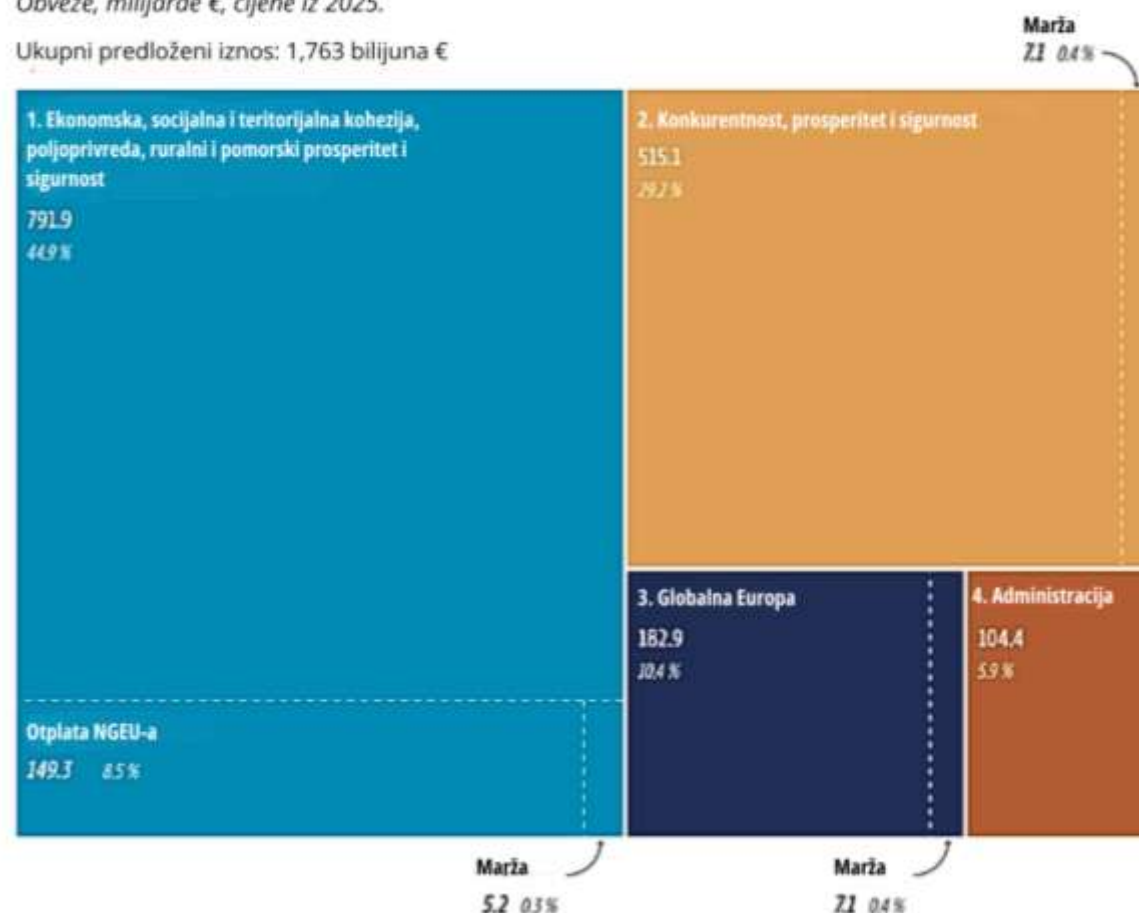
EU proračun i Višegodišnji financijski okvir 2028.-2034.

EU budžet 2028-2034

Pregled VFO-a za razdoblje 2028.-2034.

Obveze, milijarde €, cijene iz 2025.

Ukupni predloženi iznos: 1,763 bilijuna €

- Glavne značajke:
 - Budžet od **1,763 bilijuna €** (u cijenama iz 2025.)
 - 1.26 % BDI-a EU
 - **Pojednostavljivanje**
 - sa 7 područja na 4 područja
 - sa 8 na 3 specijalna instrumenta
 - sa 52 programa na 16
 - 5 novih vlastitih izvora financiranja

Usporedba dvaju programskih razdoblja

- 2021-2027 je prvotno zamišljen u iznosu od **1.13%** BND (bruto nacionalni dohodak) uz pretpostavku inflacije od 2%
- Kako je inflacija bila puno veća, realno je iznosio **1.02%** EU BND-a
- Zajedno sa privremenim Next Generation EU, ukupno je dosegao **1.7% EU BDI-a**
- Trenutni prijedlog 2028-2034 budžeta je 1.26% EU BND, iz kojeg treba isključiti **otplatu za NGEU** u iznosu od 150mlrd €
- Premda nominalno veći za 29%, u odnosu na BND povećanje iznosi tek **0.02 EU BND-a**
- **21-27 zajedno s Next Generation 1,7% vs VFO 28-34 1,26%:**
Smanjuje se proračun za oko 26%

Usporedba 2021.-2027. i 2028.-2034. MMF

Obveze, mlrd € i BND%, cijene 2025.

EPRS - Služba Evropskog parlamenta za
usluge parlamentarnih istraživanja

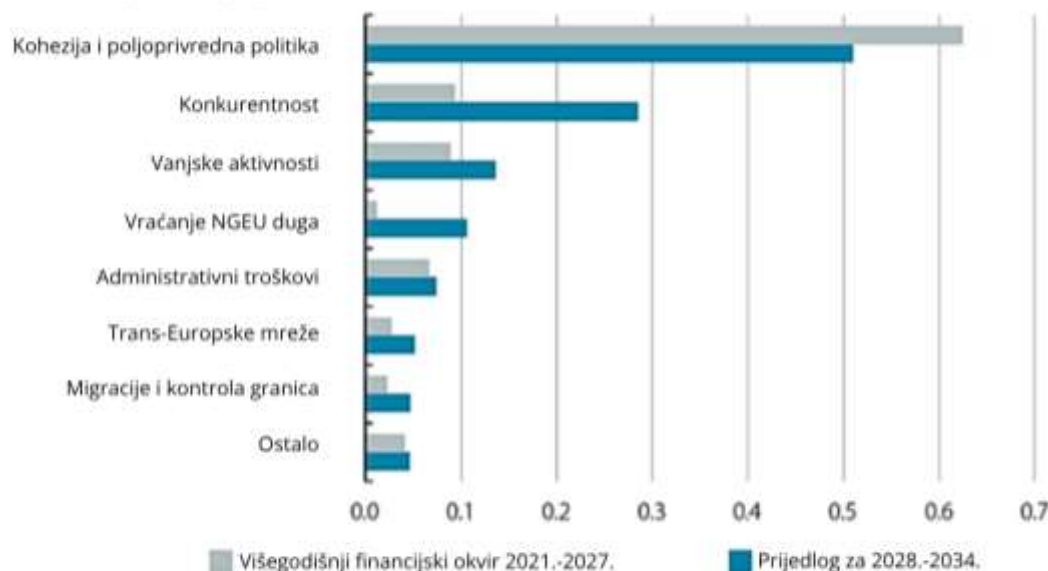
izvor: Europska komisija

Usporedba arhitekture fondova 21-27 i 28-34

Glavni elementi EU proračuna

(%-tak godišnjeg BDP-a)

Napomene: U nominalnom iznosu u odnosu na prosječni BDP svakog razdoblja. Početne obveze koje je odobrilo Vijeće za razdoblje 2021.-2027. (isključujući NGEU) i prijedlog Europske komisije za 2028.-2034.

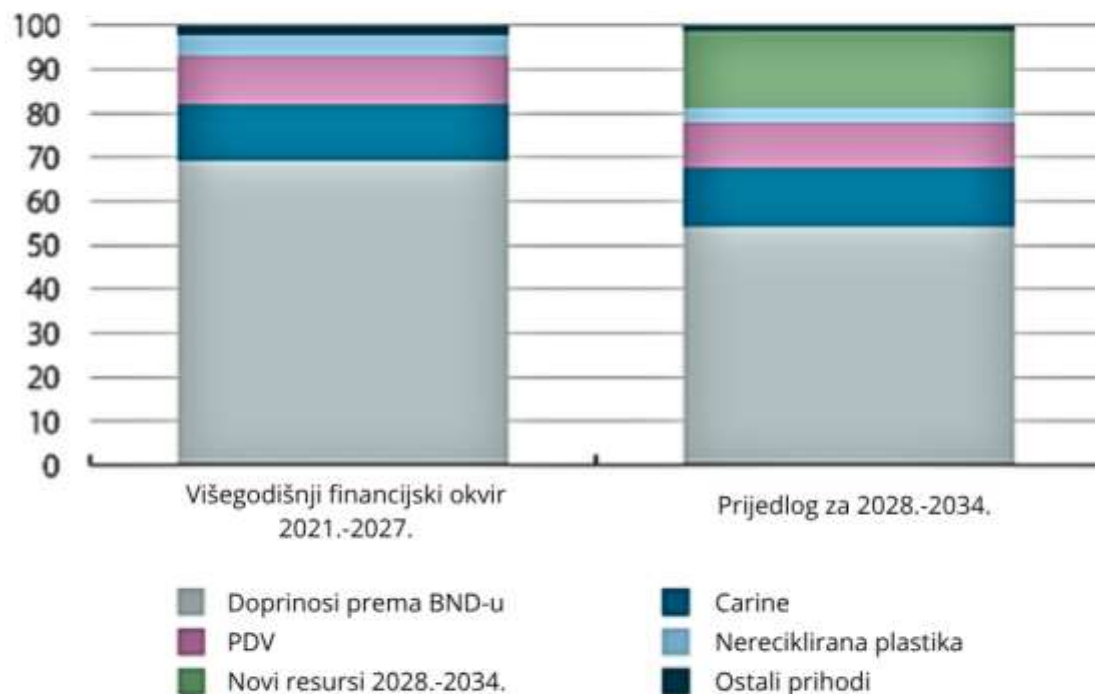
Izvor: CaixaBank Research, na temelju podataka Europske komisije.

Fokus fondova se mijenja s obzirom na strateške prioritete:

- Relativno manje sredstava za kohezijske politike i poljoprivredu (apsolutno ostaje slično, tj. oko 800 mlrd €)
- Značajniji fokus na **konkurentnost EU** kroz kreiranje Fonda za konkurentnost s budžetom od 409 mlrd €
- Pojačano financiranje **inovativnosti** (Horizon dobiva oko 170 mlrd €)
- Financiranje programa **Global Europe** od 200 mlrd €
- Financiranje povezano s **ratom u Ukrajini** od oko 131 mlrd €

Financiranje novog programskog razdoblja

Izvori financiranja proračuna EU-a (%-tak ukupnih prihoda)

Napomene: Bruto nacionalni dohodak (BND) jednak je zbroju BDP-a i salda inozemnih dohodaka od rada i kapitala. Vlastita sredstva od carina uključuju i poljoprivredne poreze.

Izvor: CaixaBank Research, na temelju podataka Europske komisije i Vijeća.

- Planira se manje izdvajanje od strane zemalja članica s obzirom na postotak BDI-a
- Planira se povećanje vlastitog financiranja u iznosu od oko 350 mlrd €, tj. oko 20% budžeta
- Novo, vlastito financiranje će doći iz različitih izvora, uključujući i sustav za trgovanje emisijama (ETS), Mehanizam za ugljičnu prilagodbu (CBAM) kao i novi porezi na EE otpad, duhan i duhanske proizvode kao i paušalni doprinos poduzeća s prihodima većim od 100 milijuna €

Reakcije na prijedlog proračuna

“Sveobuhvatno povećanje europskog proračuna nije prihvatljivo u vrijeme kada zemlje članice čine značajne napore da konsolidiraju svoje nacionalne proračune. Stoga, nećemo moći prihvatiti ovakav prijedlog”, prenosi Financial Times riječi glasnogovornika njemačke vlade Stefana Korneliusa.

Iako je Von der Leyen iz EPP-a, razorne kritike uputio joj je upravo EPP-ov izjavitelj u Europskom parlamentu za proračun. Rumunj **Siegfried Muersan** rekao je da je “prijedlog Komisije suprotan interesu korisnika i suprotan onome što želi Europski parlament. Mi, Europski parlament, želimo Višegodišnji financijski okvir (VFO) koji bi bio usklađen s dogovorenim ciljevima i politikama, želimo proračun koji će biti dovoljan i koji će korisnicima osigurati predvidljivost.

- Demontažom drugog stupa praktički se demontira cijela Zajednička poljoprivredna politika. Bez generacijske obnove, ruralnog razvoja i modernizacije, europska poljoprivreda neće imati budućnost - izjavila je **Carmen Crespo Diaz**, izjaviteljica Europskog parlamenta za poljoprivredu.

Povjerenica za Mediteran **Dubravka Šuica** izrazila je zadovoljstvo što je u novom višegodišnjem financijskom okviru Europske unije, koji je u srijedu predstavila Europska komisija, udvostručen fond za Mediteran - područje za koje je ona nadležna. Istaknula je da će od tih ulaganja koristiti imati i partnerske zemlje s južne obale Mediterana, ali i sama Europska unija.

EU budžet za RH (prijedlog MFF za Nacionalne i regionalne partnerske planove)

Država članica	Ukupna alokacija	Opća alokacija	Migracije, sigurnost i unutarnji poslovi	Fond za socijalnu klimu
 Hrvatska	16.8	14.6	1.3	1.0

Period
VFO 2021-2027 (15 mrd EUR)
+
NPOO (NGEU) 2021-2026 (10 mrd EUR)
=
25 mlrd EUR

Period
VFO 2028-2034 = 16,8 mlrd EUR

nominalno manje 32%
(u obzir s inflacijom, preko 48%)

VFO 2019- 27,3% BDP-a
VFO 2025- 18,2% BDP-a

Važnost EU fondova za hrvatsku ekonomiju

Doprinositelji i korisnici EU-a (2023.)

Neto primici iz proračuna EU-a po osobi

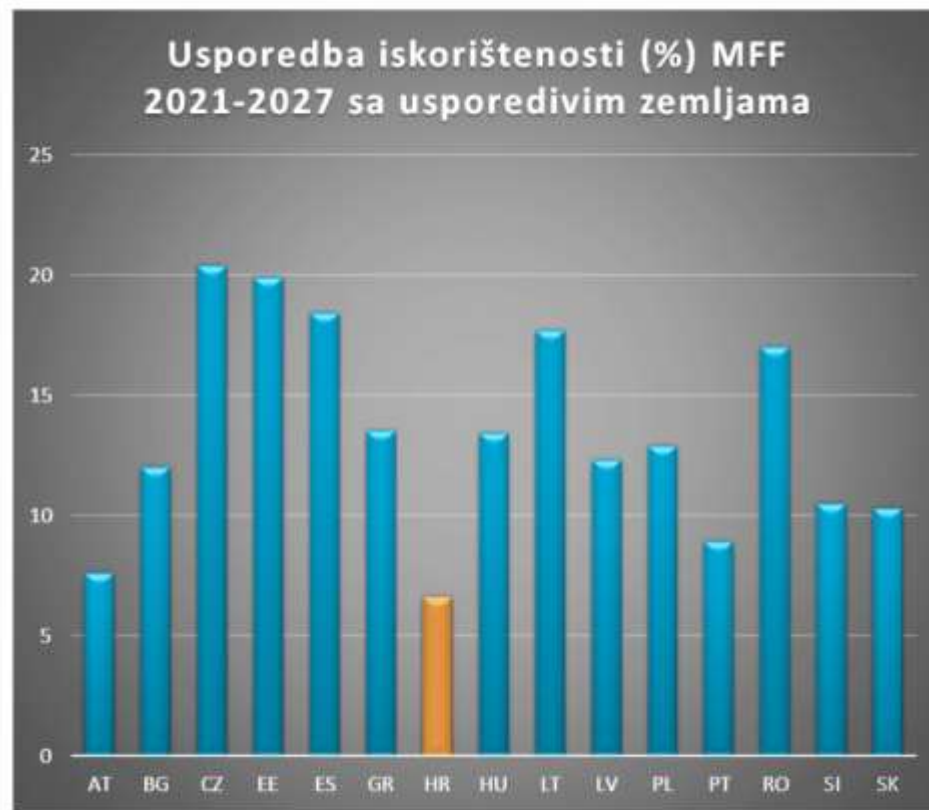
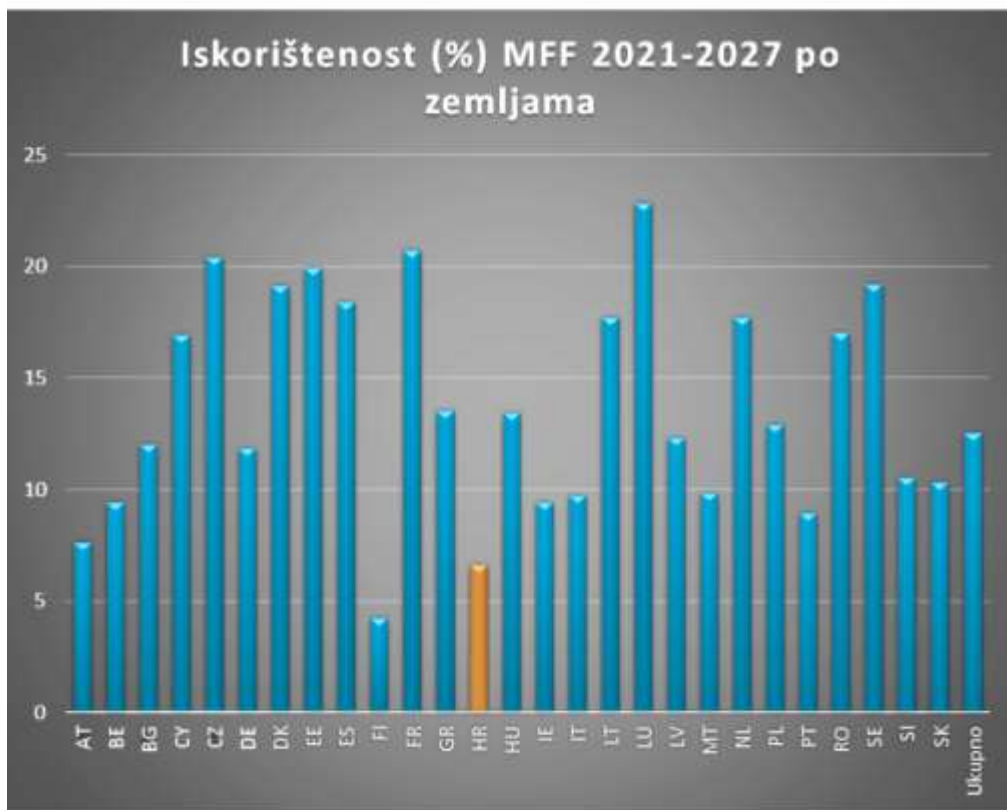

Podaci za RH:

- Neto primitci (2023): 2,38 mlrd €
- Ukupni primitci : 3,04 mlrd €
- Ukupne kontribucije: 655 mil €
- **Udio u BDI-u: 3,8%**

Izvor: Europska komisija

Trenutno stanje apsorpcije

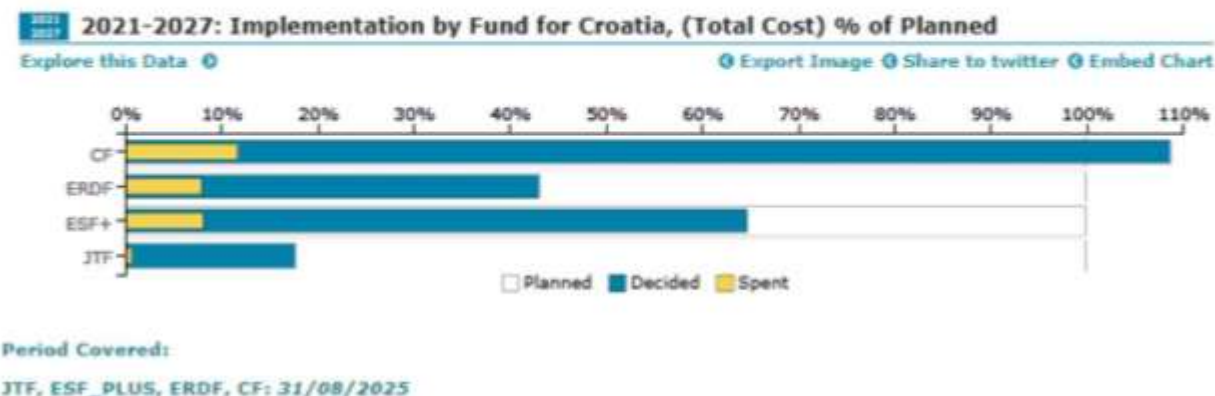
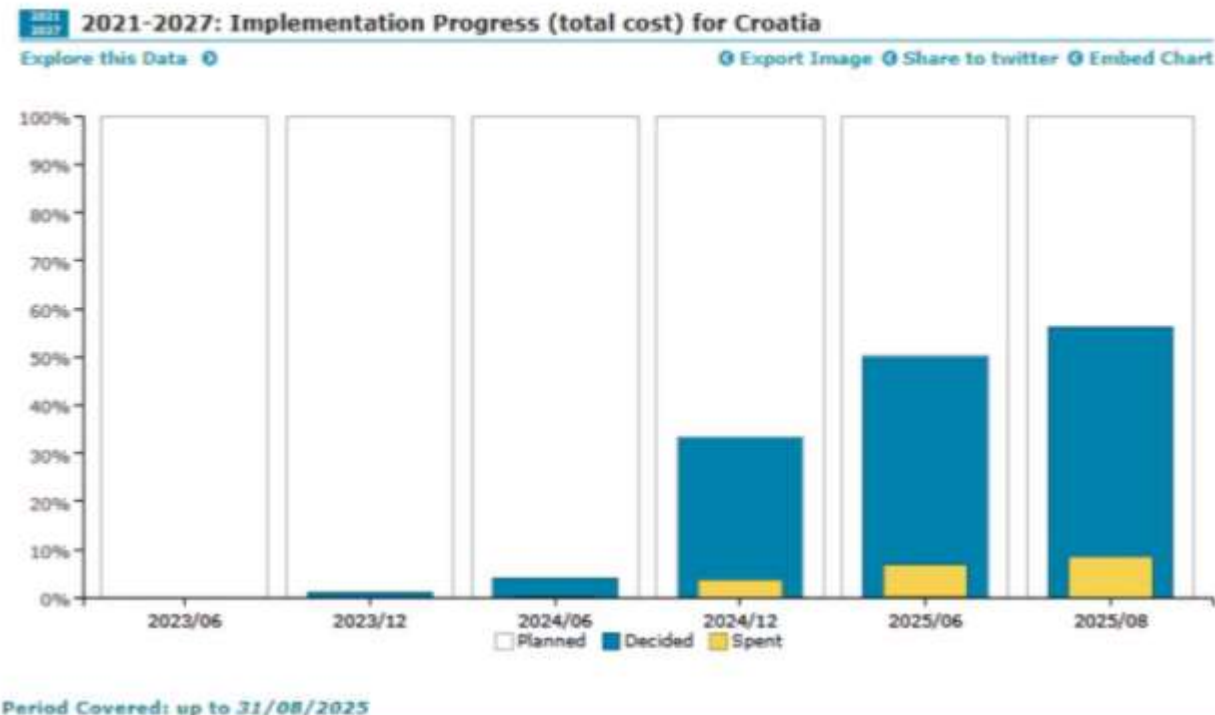
- 8,5% plaćeno
- Oko 20% ZNS-ova odobreno
- 57% odlučeno / dodijeljeno

Izvor: <https://cohesiondata.ec.europa.eu>

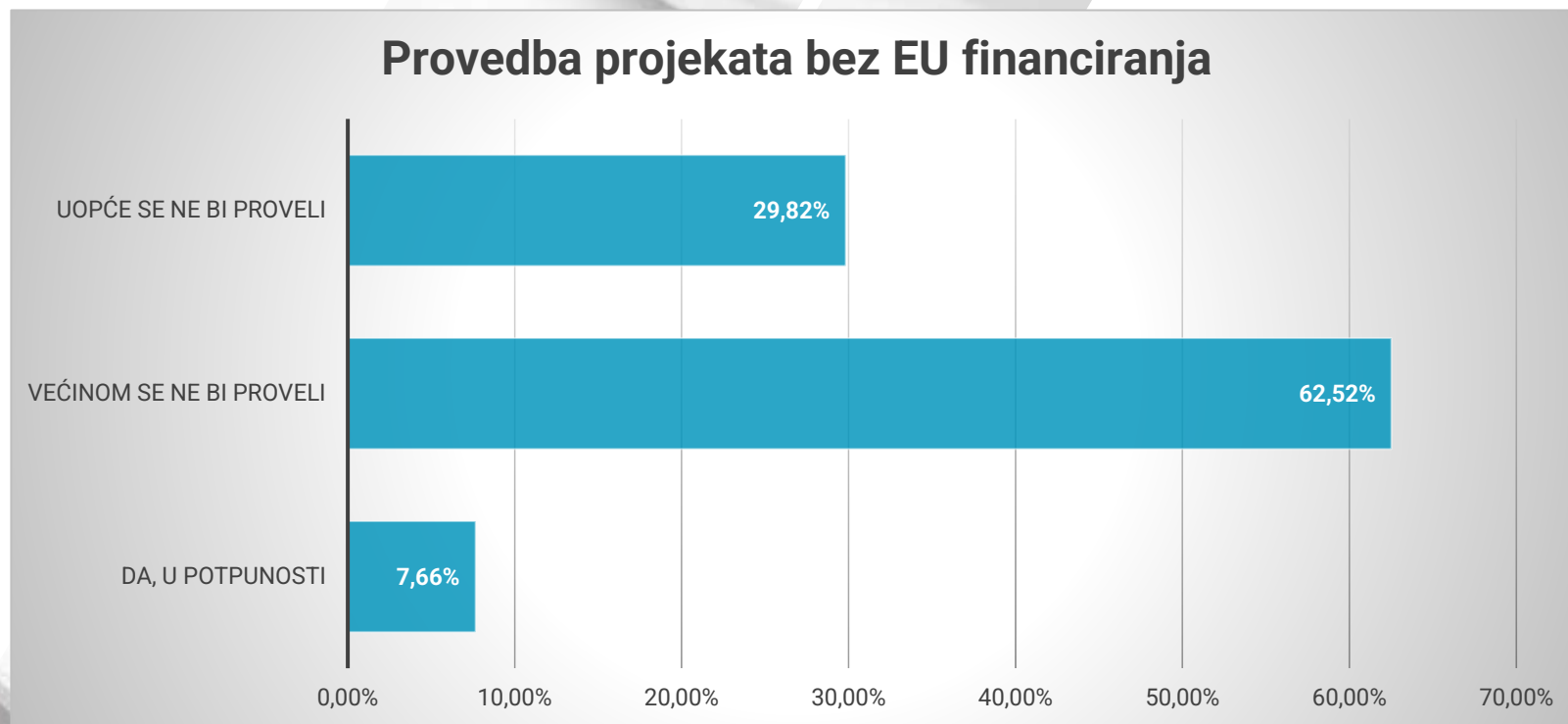
Kohezijska politika stanje

Croatia		
Planned	€10 228 107 885	(100.0%)
Decided	€5 753 034 707	(56.2%)
Spent	€855 285 260	(8.4%)

NPOO je na 54% totalne alokacije (koja je na oko 10 mlrd €)

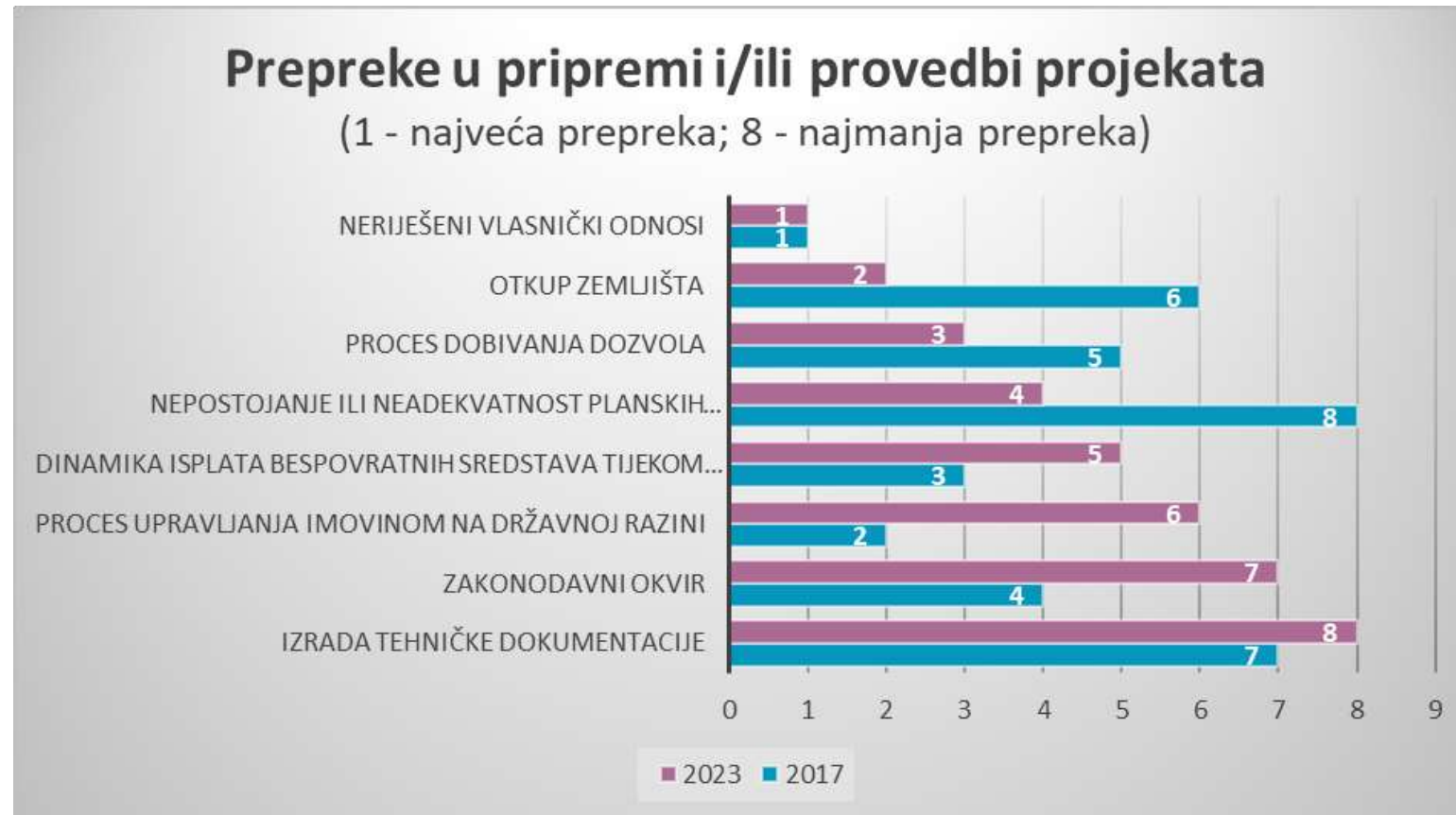

Istraživanje percepcije opće javnosti o korištenju i učincima EU fondova (2023)

Bez EU financiranja ne bi se u tom opsegu realiziralo 9 od 10 projekata!

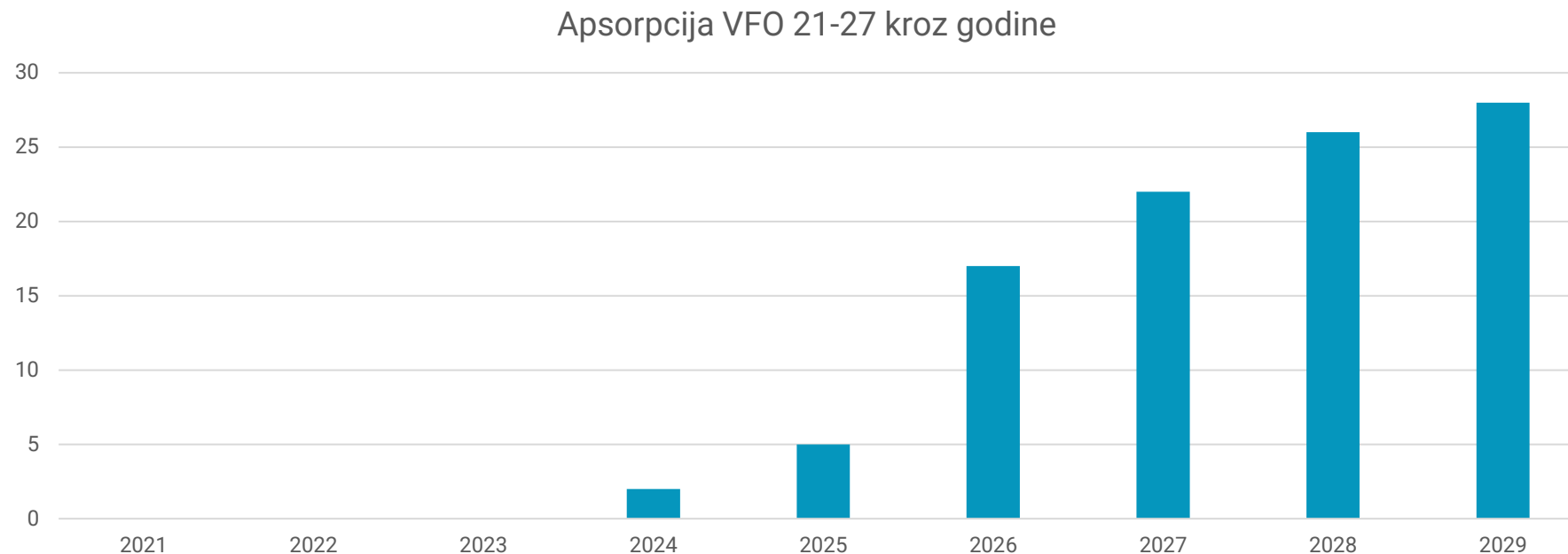
Neriješeni vlasnički odnosi su ostali najveća prepreka apsorpciji EU fondova 2023 kao i prije 6 godina!

Iskazane su prosječne ocjene navedenih prepreka u pripremi i/ili provedbi infrastrukturnih projekata (1- nije prepreka, 6- značajna prepreka)

Lessons learned (2021-2027): upravljanje vremenom i novcem

- Stopa 6,8 % pokazuje **slabu apsorpcijsku moć istovremenih programa**
- Ispred nas je 46% vremena, i 93% sredstava za potrošiti
- Postoji opravdana bojazan da iako 28-34 možemo početi s 1.1.2027., podaci ukazuju na to da u novom razdoblju opet **prve 3 godine neće biti** značajnijeg trošenja

Lessons learned (2021-2027): **posljedice**

- **Nepostojanje kratkoročnog ni srednjoročnog (a onda ni dugoročnog) planiranja**
 - nepostojanje indikativnih planova za 3-godišnji period
 - nepostojanje natječaja koji su objavljeni trajno
 - značajna nerelevantnost/netočnost indikativnog plana objava
- onemogućuje/otežava strateško planiranje („pipeline“) i provedbu projekata i javnih i privatnih korisnika (mogu djelovati i suprotno da stvaraju oportunitizam kod korisnika)**
- **Dugoročno planiranje i trajno objavljeni pozivi:**
 - Stvorili bi pipeline
 - Izbjegao bi se “kanibalizam” natječaja

Lessons learned (2021-2027): **posljedice**

- **Dugoročno planiranje i trajno objavljeni pozivi:**
 - Nestao bi fiktivni problem najbržeg prsta, a trajno otvoreni pozivi omogućili bi smanjenje administracije, izbjegavanje nepravilnosti u ocjenjivanju projekata
 - Umanjili bi kreditne rizike korisnika
 - Omogućili bi kvalitetnije vremensko planiranje projekata (umjesto što se okrivljuju pozitivni propisi poput ZJN-a)
 - Omogućili bi da se ne dešavaju poremećaji na tržištu poput tržišta radova koje nekoliko godina nema posla, a onda u tri godine ima tri puta više posla nego izvođača radova (što utječe na kvalitetu i rokove projektiranja, izvođenja i nadzora, ali i nerealno podiže cijene na tržištu)
- **Rizik od podbačaja opće apsorpcije**
- **Histerija 3Q+4Q/2029**

Arhitektura EU proračuna i novih fondova

Vrijeme europske neovisnosti: kontekst i prioriteti

- Europa se suočava sa svijetom u najnestabilnijem stanju u posljednjih nekoliko desetljeća.
- Međunarodni poredak, o kojem je ovisila sigurnost i prosperitet Europe, ubrzano se raspada.
- Ovaj trenutak zahtijeva da Europa osigura i oblikuje vlastitu budućnost, te preuzme kontrolu nad obranom, tehnologijama i energijom.
- Ključni cilj je imati slobodu i moć da sami određujemo vlastitu sudbinu.
- Komisija se usredotočuje na osiguravanje suvereniteta u digitalnom, ekonomskom i sigurnosnom smislu.
- Potrebno je djelovati s jedinstvom, brzinom i ambicijom kako bi se odgovorilo na akutne zahtjeve trenutka

Jačanje gospodarske konkurentnosti i suvereniteta

- Uspostavit će se Europski akt o inovacijama i 28. režim za sve tvrtke koje posluju na Jedinstvenom tržištu.
- Digitalni suverenitet bit će ojačan kroz Akt o razvoju cloud-a i umjetne inteligencije i Kvantni akt.
- Za jačanje industrijskog suvereniteta osnovat će se Centar za kritične sirovine za praćenje, zajedničku nabavu i skladištenje ključnih minerala.
- Krajnji cilj je osigurati istinsku Energetsku uniju, smanjiti cijene energije i potaknuti dekarbonizaciju (uključujući strategiju za prve fuzijske elektrane u Europi)

Nova era za europsku obranu i sigurnost

- Zbog rastućih i promjenjivih prijetnji, europska obrana mora biti razvijena u Europi
- Instrument SAFE će podržati zajedničku nabavu, potaknuti proizvodnju i pomoći u zatvaranju nedostataka u obrambenim kapacitetima.
- Radit će se na strateškim "flagship" programima kao što je Europska inicijativa za obranu dronovima (European Drone Defence Initiative).
- Program Qualitative Military Edge osigurat će Ukrajini stalan protok superiorne vojne opreme.
- Fokus u migraciji je na uspješnoj provedbi Pakta o migraciji i azilu, uspostavljajući sveobuhvatan, agilan i fer/čvrst sustav.

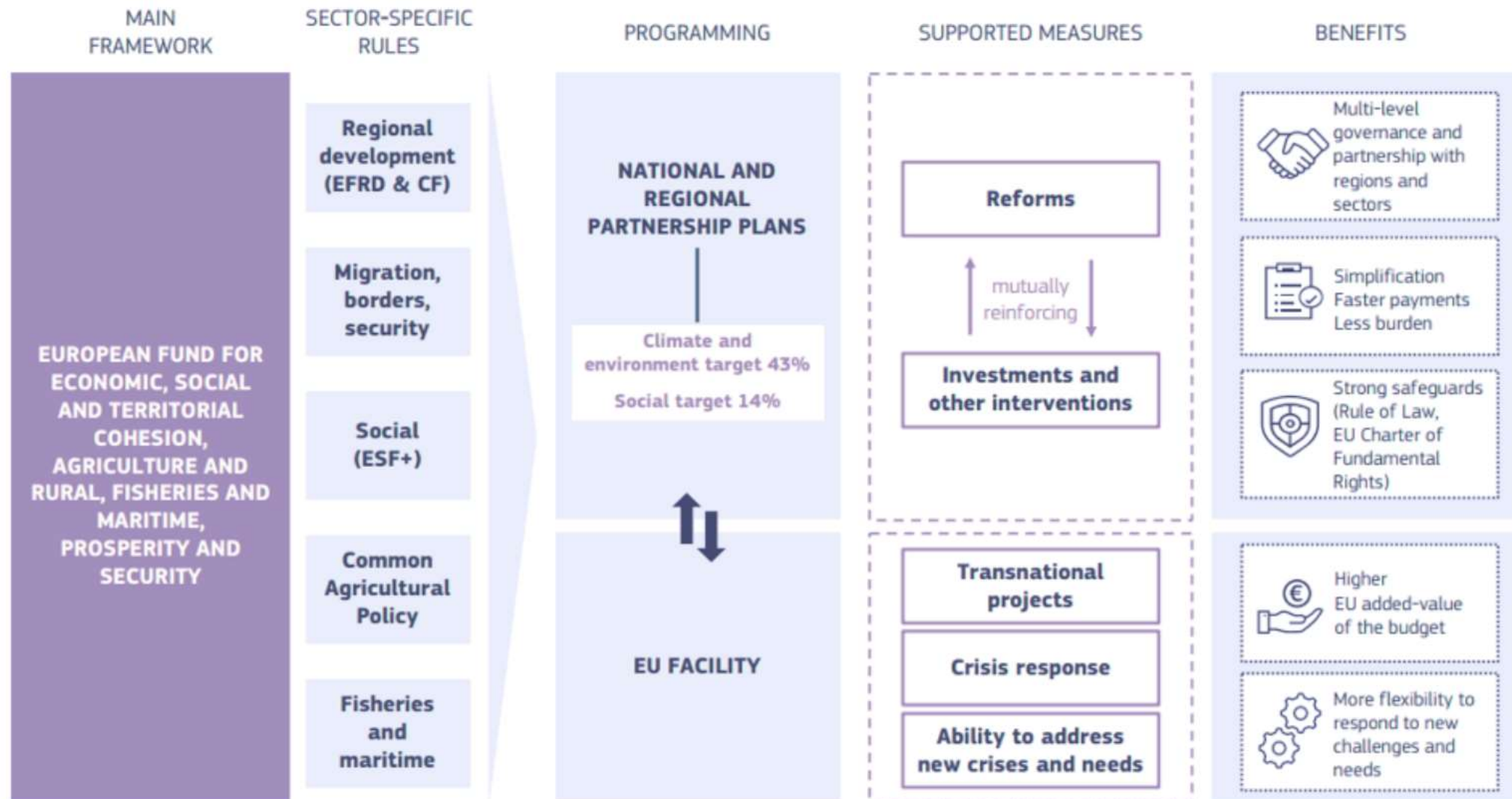
Jačanje socijalnog modela i rješavanje krize troškova života

- Europski socijalni model, temelj europskog projekta, sve je više izazvan demografskim i tehnološkim transformacijama.
- Komisija će predložiti Akt o kvaliteti poslova (Quality Jobs Act) kako bi zaposlenost pratila moderno gospodarstvo.
- Kroz Paket poštene mobilnosti radne snage, kvalifikacije će postati prenosivije diljem EU-a.
- Za rješavanje krize troškova života, uvest će se mjere za kratkoročni najam i Europski plan pristupačnog stanovanja.
- Predstaviti će se prva Strategija EU-a protiv siromaštva, poduprta ojačanom Garancijom za djecu, usmjerena na strukturne uzroke isključenosti.

Pojednostavljenje, vladavina prava i budućnost unije

- Slobode se temelje na vladavini prava i temeljnim pravima, koje ugrožavaju ekstremizam i dezinformacije.
- Komisija će pojačati rad na podršci neovisnim medijima i pokrenuti Program otpornosti medija.
- Predstavit će se nova Strategija EU-a protiv korupcije i provesti revizija arhitekture za borbu protiv prijevara.
- Komisija se obvezuje smanjiti administrativna opterećenja za 25% ukupno, a za mala i srednja poduzeća za 35%.

ONE COHERENT STRATEGY

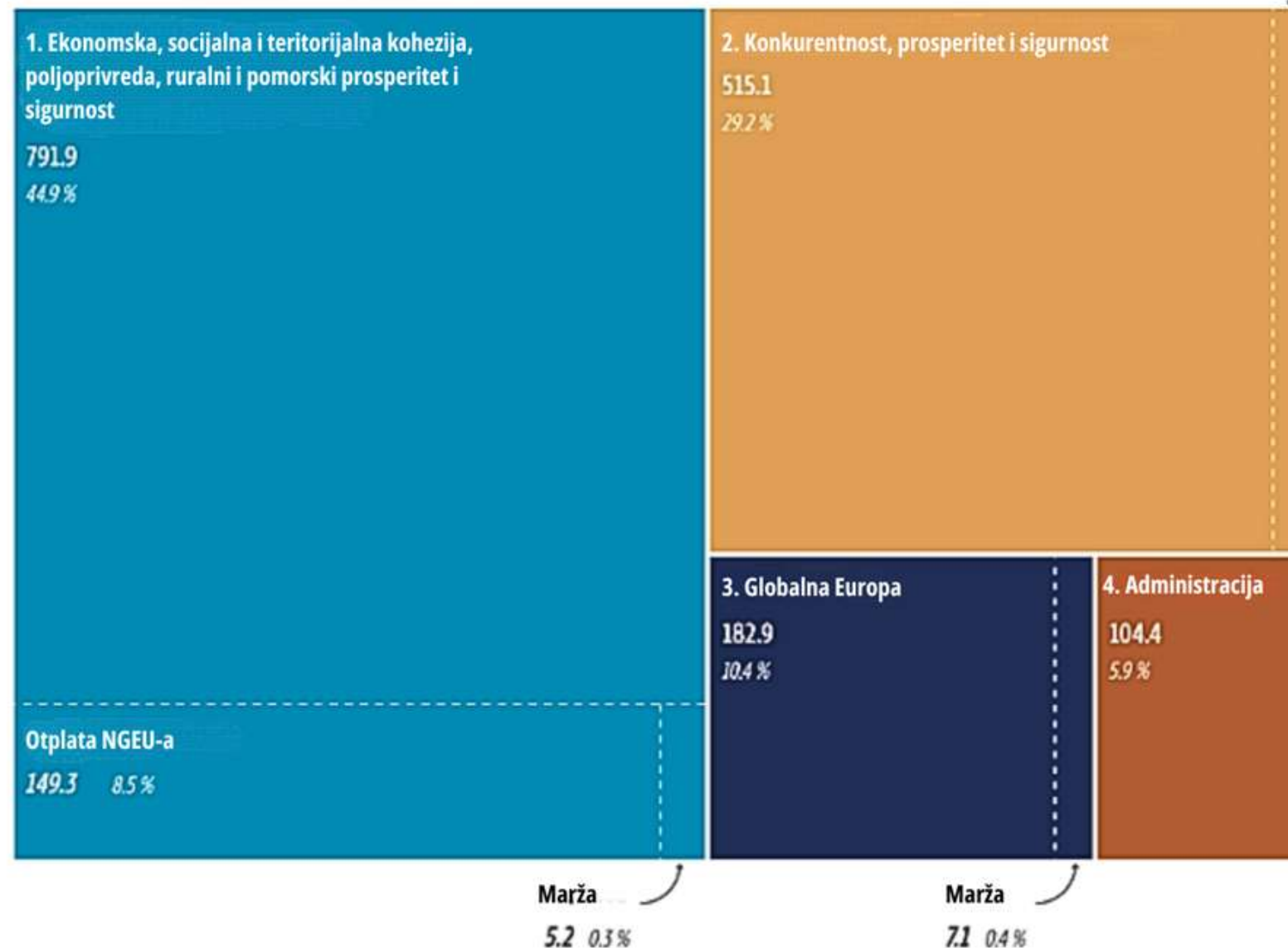
Napomena oko cijena

- Iznosi iskazani u sljedećim slajdovima su u stalnim cijenama 2025. godine kako bi se moglo pravilno uspoređivati iznose
- Razlikuju se iznosa koji se mogu čuti u javnom prostoru od 2 bilijuna € - kako bi to mogli realno uspoređivati sa iznosima u prošlom programskom razdoblju, potrebno je navedeno podesiti za proteklo razdoblje relativno visoke inflacije, kao i uzeti u obzir očekivanu inflaciju u budućnosti
- Budući da dolazi do promjena u arhitekturi fondova, a navedena još nije finalna – navedene brojke su procijenjenene na temelju danas dostupnih podataka

Pregled VFO-a za razdoblje 2028.-2034.

Obveze, milijarde €, cijene iz 2025.

Ukupni predloženi iznos: 1,763 bilijuna €

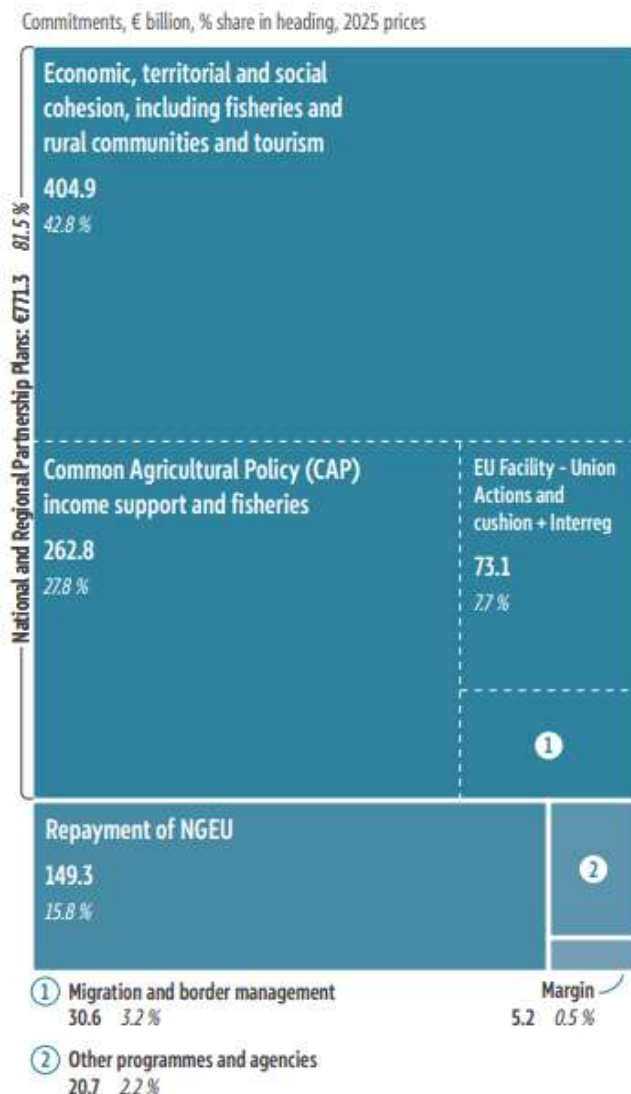

Proračunska linija 1: Osnovni podaci

Ukupna alokacija: €946.4 milijardi (53.7% VFO)

- ✓ Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija, poljoprivreda, ruralni i pomorski prosperitet te sigurnost
- ✓ Konsolidira 21 trenutni program u 14
- ✓ Stvara jedinstveni nacionalni i regionalni plan partnerstva za svaku državu članicu
- ✓ Planovi pokrivaju poljoprivredu, ribarstvo, koheziju, migracije, sigurnost i socijalne politike
- ✓ Ovi planovi čine 39.5% ukupne potrošnje VFO-a
- ✓ Cilj Komisije: Povećati sinergiju među politikama i omogućiti veću fleksibilnost
- ✓ Svi planovi će uključivati obvezni socijalni cilj od 14%
- ✓ Financiranje će biti uvjetovano uspješnom provedbom uključenih reformi

Proračunska linija 1: Raspodjela sredstava

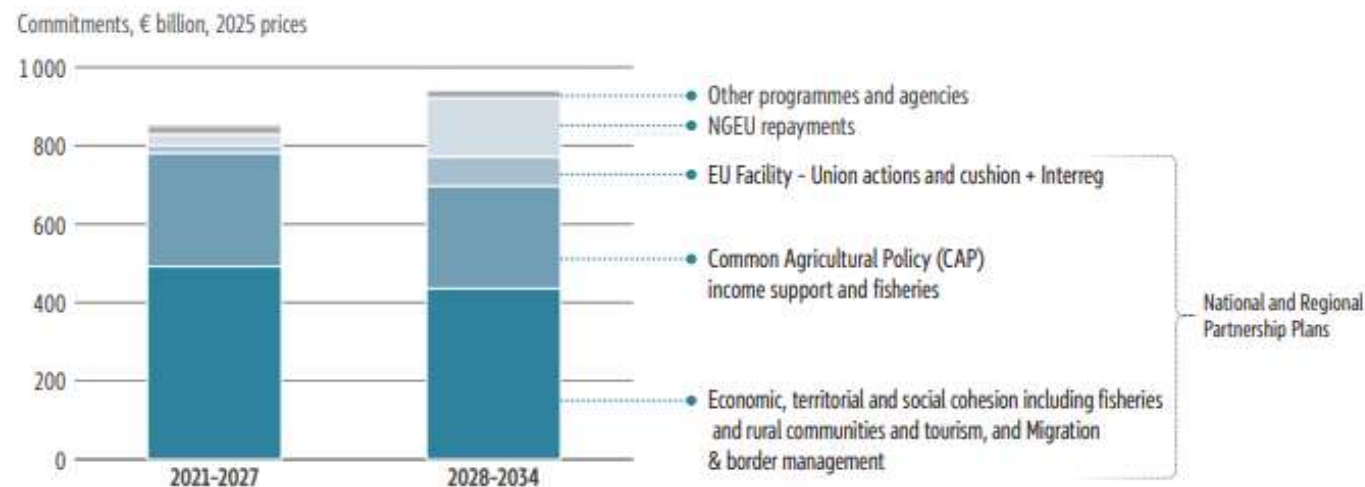
Ključne komponente

- Ekonomska, teritorijalna i društvena kohezija
- Zajednička poljoprivredna politika
- Otplata NGEU duga
- Instrument EU za potporu implementaciji nacionalnih i regionalnih planova
- Migracija i upravljanje granicama

Proračunska linija 1: Usporedba s prethodnim VFO-om

Usporedba s VFO 2021-2027

- ↓ Smanjeni proračuni za programe integrirane u nacionalne planove.
- ↓ **ZPP (potpora dohotku) i ribarstvo:** Smanjenje od 10%.
- ↓ **Ostali programi (podijeljeno upravljanje):** Ukupno smanjenje od 11%.
- ↑ **Instrument EU:** Značajno povećanje (sa ~€19.8 mlrd na €66.2 mlrd).
- ↑ **Migracije i granice:** Značajan rast (sa ~€12.75 mlrd na €30.6 mlrd).

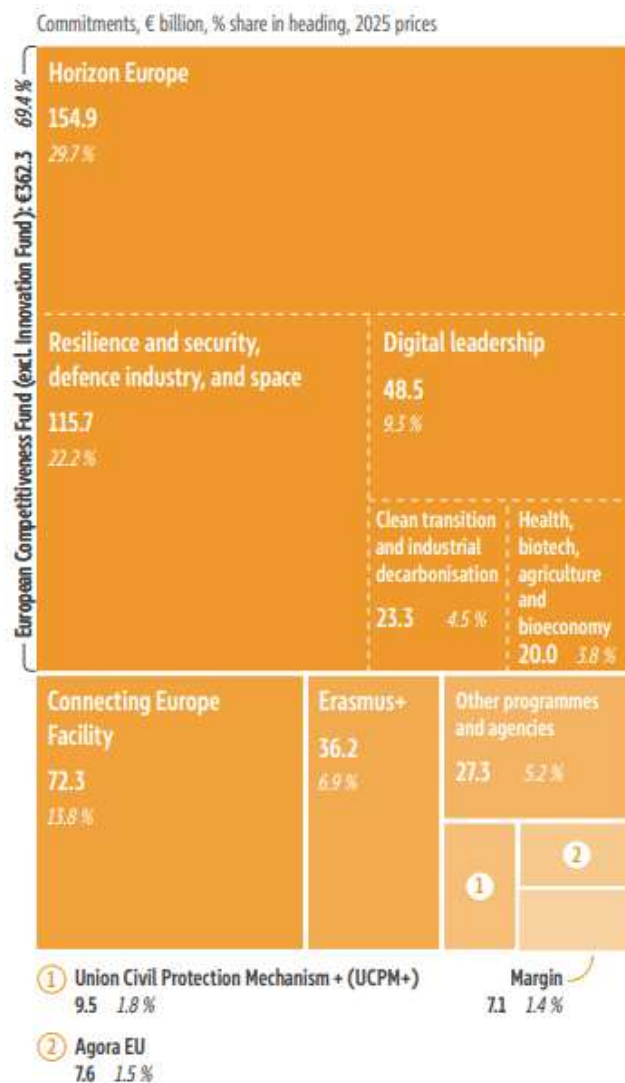

Proračunska linija 2: Osnovni podaci – Fond za konkurentnost EU

Ukupna alokacija: €522.2 milijardi (29.6% VFO)

- ✓ Promicanje konkurentnosti EU, dugoročne produktivnosti, otpornosti i sigurnosti koje se naslanja na Draghi report
- ✓ Konsolidira trenutna 33 programa
- ✓ Glavni instrument je Europski fond za konkurentnost (ECF) sa alokacijom od €362.3 milijarde
- ✓ ECF spaja 14 postojećih programa u jedan objedinjeni
- ✓ Predloženo uvođenje jedinstvenog financijskog alata (unified financial toolbox) za pojednostavljenje financiranja

Proračunska linija 2: Raspodjela sredstava

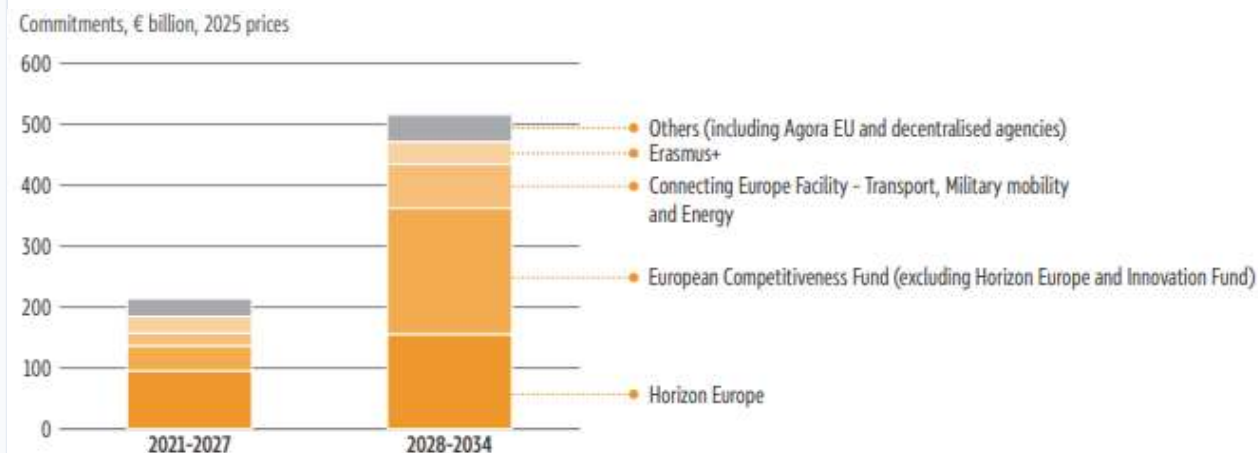
Ključni prioriteti

- Čista tranzicija i industrijska dekarbonizacija
- Zdravstvo, biotehnologija i bioekonomija
- Digitalno vodstvo
- Otpornost, obrambena industrija i svemir

Proračunska linija 2: Usporedba s prethodnim VFO-om

Usporedba s VFO 2021-2027

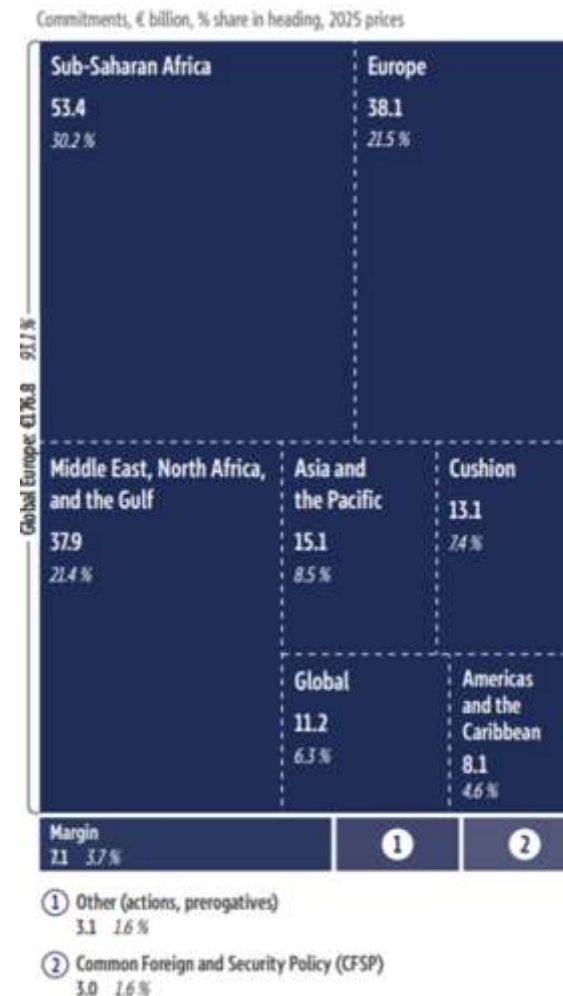
- 🇪🇺 Horizon Europe (dio ECF-a): €154.9 mlrd (značajno povećanje od +63%)
- 🎓 Erasmus+: €36.2 mlrd (spojen s Europskim snagama solidarnosti, povećanje od +30%)
- 🛡️ Potrošnja na obranu sada je u potpunosti integrirana u Poglavlje 2.
- 🇪🇺 Europski instrument mirovne pomoći (EPF) ostaje izvan proračuna.

Proračunska linija 3: Osnovni podaci i raspodjela

Ukupna alokacija: €190 milijardi (10.8% VFO)

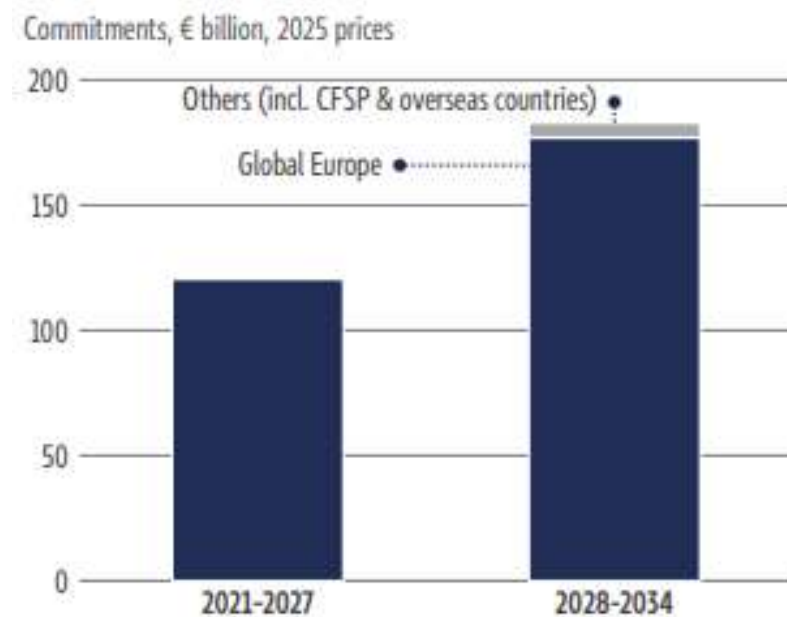
- ✓ Globalna Europa kojom se podupire vanjsko djelovanje Europske Unije
- ✓ Konsolidira trenutnih 7 instrumenata u jednu jedinstvenu strukturu
- ✓ Organiziran je oko 5 geografskih područja i jednog tematskog područja:
 - Subsaharska Afrika
 - Europa
 - Bliski Istok i Sjeverna Afrika
 - Azija i Pacifik
 - Amerike i Karibi
 - *Globalna pitanja (tematsko područje)*

Proračunska linija 3: Usporedba s prethodnim VFO-om

Usporedba s VFO 2021-2027 i posebne alokacije

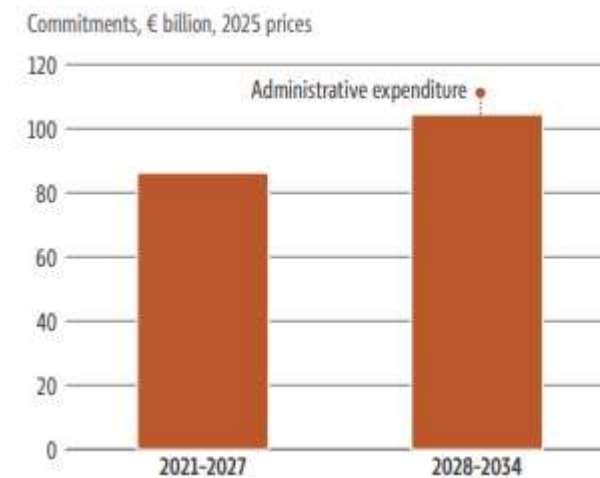
- Ova alokacija predstavlja značajno povećanje od 37.9% u odnosu na trenutne programe
- Rezerva za hitne izazove: €13.1 mlrd
- Potpora obnovi Ukrajine
 - Potpora zajmovima - osigurana je posebna rezerva za zajmove za obnovu. Financiranje je iznad VFO gornjih granica (iz proračunskih rezervi EU)
 - Potpora grantovima - bit će osigurana kroz mobilizaciju posebnog instrumenta nazvanog *Rezerva za Ukrajinu*

Proračunska linija 4: Osnovni podaci i usporedba

Ukupna alokacija: €104.5 milijardi (5.9% VFO)

- ✓ Dio budžeta predviđen za funkcioniranje EU institucija
- ✓ Planira se odmak od politike stabilnog broja zaposlenih u razdoblju 2028.-2030.
- ✓ Predviđen je okvir od 2% godišnjeg rasta ostalih (osim troška plaća) troškova

Nacionalni i regionalni partnerski planovi

Nacionalni regionalni partnerski planovi (NRPP): Novi pristup ulaganjima u EU

- NRPP su dio novog, pojednostavljenog pristupa upravljanju EU fondovima za razdoblje 2028.-2034.
- Integracija fondova - objedinit će provedbu ključnih EU fondova (npr. Kohezijska politika, Zajednička poljoprivredna politika - ZPP) pod **jednom koherentnom strategijom na nacionalnoj i regionalnoj razini**.
- Cilj je maksimalno povećati učinak svakog uloženog eura i osigurati fleksibilniju potporu prilagođenu lokalnim potrebama.
- Temelje se na ulaganjima i reformama usmjerenim na rješavanje specifičnih regionalnih izazova.

Što nacionalni regionalni partnerski planovi nastoje postići?

- Smanjenje razlika: primarni cilj je smanjiti regionalne razlike (ubrzati konvergenciju) i boriti se protiv siromaštva unutar Unije.
- Prilagođeni pristup: planovi su "skrojeni po mjeri" kako bi bolje odgovorili na specifične potrebe i prioritete svake regije.
- Jačanje socijalnog uključivanja: ulaže se u zapošljavanje, unaprjeđenje vještina i socijalnu inkluziju.
- Podrška određenim sektorima: osiguravanje potpore poljoprivredi i ribarstvu u sinergiji s drugim programima..

Jednostavnije, fleksibilnije, učinkovitije

- Cilj je smanjiti birokraciju i pojednostaviti pravila za države članice i regije u usporedbi s prethodnim razdobljem.
- Partnerski pristup - NRPP se dizajniraju i provode u bliskoj suradnji između Europske komisije, država članica, regija, lokalnih zajednica i svih relevantnih dionika.
- Vladavina prava i temeljna prava postaju uvjet za ulaganje i glavno područje reformi. Uspostavljaju se snažne zaštitne mjere za odgovorno korištenje sredstava.
- Fokus na rezultate: Plaćanja će biti vezana za ispunjavanje milestone-ova i ciljeva (objective-based).

Uspostavljanje sinergija unutar novog VFO-a

- Kohezija i Poljoprivreda u središtu: RPP-ovi objedinjuju sredstva Kohezijske politike i ZPP-a u jedinstvenu strategiju.
- Sinergije s ZPP-om: Planovi bi trebali ojačati sinergije između ZPP-a i ostalih programa financiranja (npr. ESF+).
- Tematski prioriteti: Iako su planovi prilagođeni, moraju doprinostiti zajedničkim EU ciljevima, uključujući:
 - čista tranzicija i dekarbonizacija,
 - digitalna tranzicija,
 - jačanje konkurentnosti

RPP u (trenutno planiranim) brojkama

- Podrška poljoprivrednicima i ribarima osigurana je na 302 milijarde EUR, uz dodatak udvostručene poljoprivredne rezerve od 900 milijuna EUR godišnje.
- Podrška slabije razvijenim regijama osigurana je na minimum od 218 milijardi EUR.
- Planovi će uključivati cilj od **14% potrošnje na socijalne ciljeve** (isključujući poljoprivredu, ribarstvo i Fond za socijalnu klimu). To iznosi 100 milijardi EUR za socijalne ciljeve plus socijalna ulaganja koja se prvi put prate u cijelom proračunu EU.
- Minimum od 34 milijarde EUR osiguran je za upravljanje migracijama i granicama, što je utrostručenje trenutanih iznosa.
- Instrument za akcije Unije (Facility for Union Actions) iznosi 63,2 milijarde EUR, što je utrostručenje trenutanih iznosa Fonda solidarnosti EU i tematskog kapaciteta za unutarnje poslove.
- Pojednostavljenje formule za alokaciju sredstava, koje uključuje:
 - Temeljne kohezijske parametre: BND država članica, regionalni BDP, sigurnosne mreže.
 - Bonuse za siromašnije regije, regije koje graniče s Rusijom i Bjelorusijom te vanjsku konvergenciju u poljoprivredi.

Budućnost regionalnog razvoja kroz RPP

- Direktan utjecaj: Regionalni planovi osiguravaju da se sredstva usmjeravaju izravno tamo gdje su najpotrebnija za regionalni rast i smanjenje dispariteta.
- Odgovornost na terenu: Veća fleksibilnost podrazumijeva i veću odgovornost regionalnih i lokalnih tijela u planiranju i provedbi.
- Novi izazovi: RPP-ovi moraju biti pripremljeni da odgovore na buduće izazove (sigurnost, energetska tranzicija, otpornost).
- Poziv na angažman: Uspjeh ovisi o uspostavljanju pravih partnerstava i osiguravanju učinkovite suradnje između svih razina vlasti u izradi i provedbi planova.

NRP plan: osnovni zahtjevi (čl. 22)

- NRP plan mora biti obrazložen i utemeljen, prema predlošku iz Priloga V.
- Mora:
 - podupirati opće ciljeve (čl. 2)
 - doprinositi svim posebnim ciljevima (čl. 3)
 - uzeti u obzir specifične izazove države
- Sadrži intervencijsku strategiju:
 - kako se ciljevi rješavaju i financiraju
 - koja je potrebna razina financiranja i čime je opravdana
- Mora adresirati ključne izazove i preporuke:
 - Europski semestar (preporuke po državama, socijalna dimenzija)
 - CAP preporuke, Digital Decade, NECP
 - dokumente o unutarnjoj sigurnosti, granicama, azilu i migracijama
- Država objašnjava kako plan:
 - odgovara na izazove i preporuke
 - je usklađen s fiskalnim planovima, planovima obnove prirode, NECP-om i digitalnim strategijama
 - doprinosi jedinstvenom tržištu (prekogranice, transnacionalne, višedržavne mjere, TEN-T, projekti od zajedničkog interesa, IPCEI, Competitiveness Seal).

NRP plan: Mjere, troškovi i teritorijalni fokus (čl. 22)

- Plan uključuje popis mjera po poglavljima:
 - ciljevi svake mjere
 - miljokazi i ciljevi s okvirnim rokovima
 - dodatne mjere ako se traže zajmovi
 - usklađenost s CAP/CFP pravilima
- Indikatori za ciljeve:
 - temelje se na output indikatorima iz Priloga I Uredbe o uspješnosti, osim ako je drukčije opravdano
- Procijenjeni troškovi:
 - najmanje jednaki doprinosu EU + zajmovi + nacionalno sufinanciranje
 - uključuju postojeće/planirano EU financiranje
 - moraju biti realni, troškovno učinkoviti i u skladu s dobrim financijskim upravljanjem
 - fleksibilna pričuva ulazi u ukupne troškove
- Provedba i praćenje:
 - jasno definirana tijela i odbori za praćenje (partnerski, višerazinski pristup)
 - komunikacija i vidljivost, tehnička pomoć
 - podjela odgovornosti nacionalne i regionalne razine (programiranje, provedba, financije, evaluacija)
- Teritorijalni fokus:
 - smanjenje razlika među regijama (manje razvijene, prijelazne, razvijenije)
 - minimalni iznosi za manje razvijene regije
 - posebna pažnja pograničnim, ruralnim, urbanim, otocima, tranzicijskim i najudaljenijim regijama.

Horizontalne politike, financijsko upravljanje, socijalni i klimatski ciljevi

- Fokus resursa na:
 - generacijsku obnovu u poljoprivredi, ribarstvu i akvakulturi
 - socijalne mjere (prema Prilogu VI)
 - ribarstvo, akvakulturu, pomorske aktivnosti i European Ocean Pact
- Doprinos:
 - suradničkim intervencijama (ITI, CLLD, LEADER, Just Transition, pametna specijalizacija)
 - otpornosti i upravljanju rizicima na razini gospodarstva
 - digitalnoj i podatkovnoj tranziciji u poljoprivredi i ruralnim područjima
 - klimatskim i okolišnim prioritetima CAP-a
- Partnerstvo i znanje:
 - konzultacije dionika (odabir, reprezentativnost, sukob interesa, kako je doprinos ugrađen)
 - opis AKIS sustava i savjetodavnih službi
 - modaliteti EU školskog shema

Horizontalne politike, financijsko upravljanje, socijalni i klimatski ciljevi (nast.)

- Zaštitne prakse i usklađenost:
 - opis zaštitnih praksi, obuhvat korisnika, komplementarnost s mjerama u planu
 - dokaz da sustav osigurava učinkovitu i pravilnu uporabu EU sredstava
 - mjere za otklanjanje nedostataka (Prilog IV)
 - mehanizmi za nastavak plaćanja korisnicima u slučaju suspenzija/korekcija
- Horizontalne uvjetovanosti:
 - samoprocjena usklađenosti s Poveljom EU o temeljnim pravima
 - poštivanje vladavine prava i praćenje preporuka iz izvješća o vladavini prava i Semestra
- Kvantitativne obveze:
 - najmanje 14 % doprinosa EU + zajmova za socijalne ciljeve (prema koeficijentima iz Uredbe o uspješnosti)
 - minimalni udio izdataka za klimatske i okolišne ciljeve (Prema Prilogu III Uredbe o uspješnosti)
 - Komisija može odrediti viši ili niži postotak za klimu/okoliš pri odobrenju plana.

Ostali aneksi: Annex I

- Aneks I postavlja **Metodologiju za izračun financijskog doprinosa Unije** svakoj državi članici u svrhu implementacije Nacionalnih i regionalnih partnerskih Planova
- Ključne komponente formule za izračun (FC i) Metodologija konsolidira iznose na temelju tri ključna pondera:
 - Opći ključ (A i): Kriteriji ekonomske/socijalne kohezije, ruralnog razvoja i poljoprivrede.
 - Ključ za unutarnje poslove (B i): Kriteriji migracija, granica i unutarnje sigurnosti.
 - Ključ Socijalnog klimatskog fonda (C i): Iznosi dostupni za Socijalni klimatski fond.
- Kako bi se izbjegla prekomjerna koncentracija resursa, udio dodijeljen putem Općeg ključa (A i) ne može biti niži od 80% niti viši od 105% u odnosu na udio dodijeljen u relevantnim unaprijed dodijeljenim fondovima za razdoblje 2021.–2027.

Ostali aneksi: Annex II

- Aneks II utvrđuje **Metodologiju za izračun minimalnih iznosa koje države članice moraju dodijeliti svojim manje razvijenim regijama.**
- Manje razvijene regije definiraju se kao one čiji je BDP po stanovniku (mjereno u PPS-u za razdoblje 2021. – 2023.) ispod 75% prosjeka EU-27
- Kako bi se osigurala stabilnost i kontinuitet financiranja, iznos dodijeljen manje razvijenim regijama ne smije biti niži od 90% niti viši od 112,5% u odnosu na odgovarajući iznos koji je tim regijama dodijeljen u prethodnom razdoblju (2021.–2027.)

Ostali aneksi: Annex III

- Aneks III utvrđuje **Metodologiju za izračun financijskog doprinosa Unije svakoj državi članici u okviru Interreg Plana** (Europska teritorijalna suradnja)
- Ukupni iznos dodijeljen Interreg Planu iznosi 10 264 000 000 EUR
- Metodologija se primjenjuje na raspodjelu sredstava za prekograničnu, transnacionalnu suradnju i suradnju najudaljenijih regija

Ostali aneksi: Annex IV

- Aneks IV definira ključne **zahtjeve koje moraju ispuniti sustavi upravljanja, kontrole i revizije država članica**
- Institucionalna struktura i upravljanje: Zahtijeva se odgovarajuća odvojenost funkcija i funkcionalna neovisnost između tijela (upravljanje, plaćanje, revizija), uz alokaciju dovoljnih resursa
- Provjera ispunjenja uvjeta plaćanja: Moraju postojati odgovarajuće procedure za provjeru ispunjenja **milestoneova i ciljeva** prije odobravanja isplata. Države članice moraju također osigurati transparentne i nediskriminirajuće kriterije za odabir operacija i mehanizme za nastavak plaćanja korisnicima u slučaju prekida financiranja od strane EU-a
- Sustav praćenja i revizije: Potrebni su pouzdani elektronički sustavi za evidentiranje i pohranu podataka (osiguravajući sigurnost i cjeloviti revizijski trag), kao i učinkoviti računovodstveni sustav

Usporedba pravila tekućeg i budućeg VFO-a

Upravljačka arhitektura

2021-2027

Zasebni fondovi (ERDF, ESF+, KF, FPT, EFPR)

Svaki s posebnim uredbama, tijelima i programima

2028 -2034

Jedinstveni europski fond koji objedinjuje omotnice za koheziju, socijalnu skrb, poljoprivredu, ribarstvo i pomorstvo pod jednim pravilnikom o podijeljenom upravljanju

Programski dokumenti

2021-2027

Sporazum o partnerstvu

+

Operativni programi (OP) za svaki
fond

2028 -2034

Jedan Nacionalni i regionalni plan
partnerstva (NRPP) po državi članici

+

Jedan Interreg plan

Programski krajobraz

2021-2027

570 operativnih programa diljem
EU-a

2028 -2034

Jedan Europski fond po državi
članici (27) + 1 Interreg plan

Interreg

Pravilo prestanka obveze

2021-2027

Pravilo automatskog prestanka obveze N+2.

2028 -2034

Pravilo N+1 → brži rokovi za apsorpciju

Srednjoročni pregled i marže fleksibilnosti

2021-2027

Pregled 2025. s približno **10 % margine fleksibilnosti** za reprogramiranje

2028 -2034

Obvezni srednjoročni pregled (do 31. ožujka 2031.) + **25 % margine fleksibilnosti** nacionalne dodjele prenosivo među prioritetima/prozorima

Osnova za nadoknadu

2021-2027

Upravljanje temeljeno na troškovima
– računi korisnika provjeravaju se
prije nadoknade

2028 -2034

Upravljanje temeljeno na
uspješnosti – plaćanja se pokreću
ispunjenjem prekretnica/ciljeva; bez
provjere stavki troškova

Pojednostavljene mogućnosti troškova (SCO)

2021-2027

Obvezno za operacije ≤ **200 000 €**

2028 -2034

Obvezno za ≤ **400 000 €**
(100 000 € za određene slučajeve
državne potpore)

Horizontalni uvjeti – primjeri

2021-2027

Zakon o borbi protiv diskriminacije, pravila javne nabave, usklađenost s državnim potporama, NECP, strateška procjena utjecaja na okoliš.

Neispunjenje → bez odobrenja programa

2028 -2034

Vladavina prava, Povelja EU-a o temeljnim pravima, nediskriminacija, učinkoviti sustavi kontrole.

Neusklađenost → obustava plaćanja

Transparentnost i podaci

2021-2027

Sustav e-kohezije + obveze
promidžbe na razini programa

2028 -2034

Portal otvorenih podataka na razini
NRPP-a, strojno čitljivi skupovi
podataka, stalni raspored poziva
(ažuriran ≥ 2 puta godišnje)

Struktura Fonda

2021-2027

Nema središnjeg mehanizma – svaki fond imao je zasebne dodjele

2028 -2034

Tri prozora: NRPP-ovi, Mehanizam EU-a, Interreg plan

Zajmovi unutar omotnice podijeljenog upravljanja

2021-2027

Nema komponente zajma prema UZD-u

2028 -2034

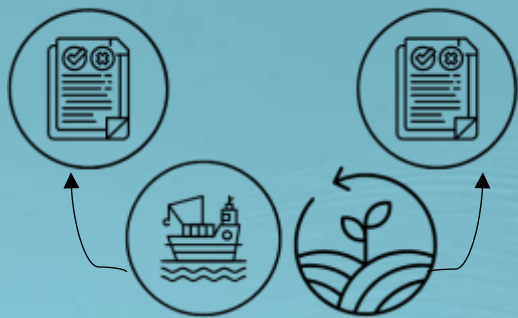
Moguće dopunjavanje zajmom – država članica može zatražiti zajmove za reforme i ulaganja

Opseg poljoprivrede i ribarstva

2021-2027

ZPP (EPFRR) i EFPR pod zasebnim aktima

2028 -2034

Integrirani unutar Europskog fonda;
usklađena pravila za ruralne i
pomorske akcije

Interreg okvir

2021-2027

Zasebna Uredba o Interregu i programi

2028 -2034

Interreg plan pod istim pravilnikom za programe suradnje

Digitalni sustavi

2021-2027

Potrebna e-kohezija, ali bez zajedničkih standarda

2028 -2034

Digitalno spremni, **interoperabilni informacijski sustavi** + automatska razmjena podataka s Komisijom

Sadržaj i struktura programskih dokumenata

2021-2027

Operativni program (OP): strategija i ciljevi, popis specifičnih ciljeva po političkom cilju, vrste djelovanja, financijska tablica po prioritetu, pokazatelji po prioritetu, sustav upravljanja i kontrole, dogovori o komunikaciji i evaluaciji

2028 -2034

Nacionalni i regionalni plan partnerstva (Prilog V): strateški kontekst povezan s izazovima EU-a i preporukama za pojedine zemlje (CSR); višerazinsko upravljanje; procjena horizontalnih uvjeta; proračunska dodjela po području politike; popis mjera s ciljevima i prekretnicama; Mehanizam EU-a/prozori za zajmove; dogovori o komunikaciji, evaluaciji i reviziji. Širi i strateškiji dokument koji pokriva sva područja politike EU-a u jednom integriranom planu

Okvir pokazatelja

2021-2027

Pokazatelji izlaza/rezultata
postavljeni po fondu i programu u
Prilogu I. Uredbe

2028 -2034

Zajednički pokazatelji na razini EU-a
navedeni u zasebnoj Uredbi o
uspješnosti;
obvezne prekretnice po NRPP-u

Sadržaj politike i tematska koncentracija

2021-2027

5 političkih ciljeva. Npr.: Zelenija Europa ($\geq 30\%$ klima); Socijalnija Europa (ESF+ $\geq 25\%$ socijalna uključenost).
Obrana/sigurnost/migracije nisu prihvatljive

2028 -2034

Prošireni opseg dodaje otpornost obrane i sigurnosti, upravljanje migracijama, digitalni suverenitet i kibersigurnost, zdravlje.
Ciljevi:
 $\approx 40\%$ klima i okoliš,
 $\geq 16\%$ socijalna kohezija i vještine,
 $\approx 2\%$ obrana/sigurnost

Fleksibilnost među politikama

2021-2027

Prijenosi između fondova ograničeni
na $\leq 5\%$

2028 -2034

Spojene preddodjele →
preraspodjela među politikama do
25 %

Objava poziva

2021-2027

Nema zahtjeva za kalendarom na razini EU-a

2028 -2034

Obvezni stalni raspored poziva
(≥ 2 ažuriranja godišnje)

Izvještavanje korisnika

2021-2027

Izvještavanje temeljeno na troškovima s popratnom dokumentacijom po operaciji

2028 -2034

Zahtjevi temeljeni na ishodima, pojednostavljeni postupak provjere

Ključna nova ili proširena područja politike 2028. – 2034.

Područje politike

Obrana i sigurnost

Upravljanje migracijama i granicama

Strateška autonomija i industrija

Digitalni suverenitet i kibersigurnost

Klima i okoliš

Socijalna uključenost i vještine

Zdravlje i otpornost na krize

Priroda nove ili proširene prihvatljivosti

Infrastruktura dvojne namjene, kibernetička obrana, otpornost lanaca opskrbe ($\approx 2\%$ min.).

Mjere integracije, granična infrastruktura, otpornost zajednice.

Kritične sirovine, poluvodiči, energetska neovisnost.

Siguran oblak, umjetna inteligencija (AI), prekogranične podatkovne mreže.

Uključivanje klimatskih ciljeva u glavne politike (Climate mainstreaming) $\approx 40\%$ sredstava.

Najmanje 16% za socijalnu koheziju i vještine.

Medicinska pripravnost, otpornost kritične infrastrukture

Projekt jednako razvoj d.o.o.

Hvala!

 Ana Fresl
 ana.fresl@pjr.hr
 +385 (91) 505-1793
 www.pjr.hr